

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

25. ČÍSLO / XIII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

19. ČERVNA 2005

Z obsahu:

Kristus, Boží služebník
Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
1. června 2005
- strana 2 -

**Tajemství Zeleného
čtvrtku ve světle
zmrtvýchstání**
Homilie Benedikta XVI.
o slavnosti Božího Těla
- strana 4 -

To číňte na mou památku
Homilie arcibiskupa
Mons. Diega Causera
- strana 5 -

Markéta Catezová
- strana 6 -

**Šéfredaktor Světla
převzal Cenu města
Olomouce**
- strana 7 -

**Jsem s tebou
v dobrém i ve zlém**
Přinášíme další úryvek ze
zápisků bolivijské mystičky
Cataliny Rivas
- strana 8 -

Působnost Zlého
Z promluvy biskupa
Karlheinz Dieze
- strana 10 -

**Protestant objevuje
Matku Boží**
- strana 11 -

Počátky Církve (9)
Mario Galizzi
- strana 12 -

*Nebojte se: Máte větší cenu
než všichni vrabci...
(srov. Mt 10,31)*

Kristus, Boží služebník

Kantikum z prvních nešpor neděle 3. týdne (Fil 2,6-11)

Při každém slavení nedělních nešpor nám liturgie předkládá krátký, ale hutný kristologický hymnus z listu Filipánům (srov. 2,6-11). Je to hymnus, který právě zazněl, a my budeme rozjímat o jeho první části (srov. 2,6-8), kde se popisuje paradoxně „oloupení“ božského Slova, které odkládá svou slávu a přijímá lidské podmínky.

Životní vzor pro křesťana

Vtělený Kristus, pokořen tou nejpotupnější smrtí, smrtí ukřižováním, se tu představuje jako životní vzor pro křesťana. Jak se uvádí v kontextu, křesťan má mít *v sobě stejné smýšlení, jaké měl Ježíš Kristus* (v. 5), smýšlení pokory, odevzdanosti, sebezapření a velikodušnosti.

On zajisté vlastní božskou přirozenost se všemi jejími výsadami. Ale tato transcendentní skutečnost není interpretována a prožívána ve znamení moci, velikosti, panování. Kristus nepoužívá své bytí rovné Bohu, svou slavnou důstojnost a moc jako nástroj triumfu, znamení nadřazenosti, projev ohromující svrchovanosti (srov. v. 6), naopak, on se „oloupil“, zřekl se sám sebe, ponořil se beze zbytku do bídy a ubohosti lidských podmínek. Božská „forma“ (*morphé*) se v Kristu skrývá pod „formou“ (*morphé*) lidskou, tj. pod naší skutečností, poznamenanou utrpením, chudobou, omezeností a smrtí (srov. v. 7).

Bůh jedním z nás

Nejedná se tedy o prostý převlek, o změnitelné zdání, jak se to mělo dít v božstvech řecko-římské kultury: u Krista se jedná o božskou skutečnost prožívanou autenticky lidským způsobem. Bůh se nejen zjevuje jako člověk, nýbrž činí ze sebe člověka a stává se reálně jedním z nás, stává se „Bůh s námi“, který se nespokojuje s tím, že se na nás

dívá dobrotivým okem z trůnu své slávy, nýbrž ponořuje se osobně do lidských dějin, stává se „tělem“, tedy křehkou realitou, podmíněnou časem a prostorem (srov. Jan 1,14).

Svoboda v poslušnosti až k smrti

Toto radikální a opravdové sdílení lidských podmínek s výjimkou hříchu (srov. Žid 4,15) dovádí Ježíš až do té hranice, která je znamením naší omezenosti a pomíjivosti, k smrti. Ta však není plodem temného mechanismu ani slepé osudovosti: rodí se ze svobodné volby jeho poslušnosti vůči Otcovu plánu spásy (srov. Fil 2,8).

Apoštol dodává, že smrt, které jde Ježíš vstříc, je smrt kříže, tedy ta nejvíce degradující, a chce tak být skutečným bratrem každého muže a ženy, i těch, kteří byli dohnáni ke krutému a potupnému konci.

Ale právě v utrpení a smrti Ježíš dosvědčuje svůj svobodný a vědomý souhlas s Otcovou vůlí, jak čteme v Listu Židům: *Ačkoliv byl Syn, naučil se utrpením poslušnosti* (Žid 5,8).

Poslušnost jako míra svobody

Zastavme se v naší úvaze u první části kristologického hymnu, soustředěné na vtělení a výkupné umučení. Příště budeme mít příležitost prohloubit další část této cesty, onu velikonoční, která vede z kříže ke slávě. Jako základní prvek první části hymnu se mi jeví pozvání ke vstupu do Kristova smýšlení. Vstoupit do Kristova smýšlení neznámá pokládat moc, bohatství a prestiž za nejvyšší hodnoty našeho života, protože v podstatě neodpovídají hluboké žizni našeho ducha, nýbrž otevřít naše srdce tomu Druhému, s tím Druhým nést tíži našeho života a otevřít se nebeskému Otci se smyslem pro poslušnost a důvěru ve vědomí, že jsme natolik svobodní, nakolik jsme poslušní Otce. Vstupovat do Ježíšova smýšlení – to by mělo být naše každodenní cvičení jakožto křesťanů.

Porážka podlého vítěze

Uzavřeme naši úvahu s velkým svědkem východní tradice Teodoretem, který byl biskupem v Kýru v Sýrii v V. století:

EDITORIAL

Ať už List Židům napsal kdokoli, zaznamenal v něm větu, která nás naplňuje velkým úžasem. Benedikt XVI. ji cituje ve své poslední katechezi: *Ačkoliv byl Syn Boží, naučil se svým utrpením poslušnosti*. Tato věta připomíná a ještě více prohlubuje ona známá slova z Pavlova hymnu: *Kristus se stal pro nás poslušný až k smrti*. Stojíme tu totiž před dvěma skutečnými záhadami: Bůh, a poslušný? Bůh, který něco neuměl? Je z našeho pohledu poslušnost pro všemohoucího, vševědoucího a nejsvrchovanějšího Pána skutečně

tak paradoxní vlastností, že se jí musí přímo „učit“? Od koho však se může učit ten, od něhož a skrze něhož je všechno, co je?

Tyto otázky se vlastně týkají tajemství Nejsvětější Trojice: je to Tajemství svrchované, nekonečné a všeobsahující Bytosti, která jakkoliv je Jedna, žije přesto jako nejdokonalější Společenství. Ve společenství, tak jak je známe ze své lidské zkušenosti, existují vzájemné vztahy a mezi ně patří i vztahy nadřazenosti a podřazenosti, jimž pak odpovídá

Pokračování na str. 9

„Vtělení našeho Spasitele představuje nejvyšší naplnění Boží péče o člověka. Neboť ani nebe, ani země, ani moře, ani vzduch, ani slunce, ani měsíc, ani hvězdy a celý viditelný a neviditelný vesmír, stvořený jeho jediným slovem, či spíše vnesený na světlo jeho slovem ve shodě s jeho vůlí, nevyjadřují jeho nesrovnatelnou dobrotu tak jako skutečnost, že jednorozený Syn Boží, ten, který existoval v Boží přirozenosti (srov. Fil 6,2) jako odlesk jeho slávy, součást jeho podstaty (srov. Žid 1,3), který byl na počátku, byl u Boha a byl Bůh, skrze něhož povstaly všechny věci (srov. Jan 1,1-3), když na sebe přijal přirozenost služebníka a zjevil se v podobě člověka, pro svou lidskou postavu byl pokládán za člověka, žil na zemi, měl lidské vztahy, obtížil se našimi slabostmi a vzal na sebe naše neduhy“ (Discorsi sulla provvidenza divina, 10: Collana di testi patristici, LXXV, Řím 1988, s. 250-251).

Teodoret z Kýru pak pokračuje ve své úvaze a staví do světla právě ono těsné pouto mezi Ježíšovým vtělením a vykoupením lidstva, které zdůrazňuje hymnus Listu Filipánům: „Stvořitel pracoval s moudrostí a spravedlností pro naši spásu. Jelikož si nechtěl posloužit svou mocí, aby nám udělil dar svobody, ani vyslat pouze milosrdenství do boje proti tomu, který ztotočil lidský rod, aby on neobvinil milosrdenství z nespravedlnosti, proto vymyslel cestu obtíženou láskou k lidem a současně vystrojenou spravedlností. On totiž tím, že spojil sebe s přirozeností člověka nyní poraženou, vedl ji do boje a učinil ji způsobitou, aby napravila porážku a rozprášila toho, který jednu dobu ničemně dosáhl vítězství, aby se osvobodila z tyranství toho, který ji krutě ztotočil, a aby tak znovu nabyla prvotní svobody“ (tam. s. 251-252).

*Bollettino Vaticano 1. 6. 2005
Mezitulky redakce Světla*

Bázeň proti strachu

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Kdo mě vyzná, k tomu se budu znát

To, čeho můžeš být dnes svědkem a účastníkem, je důležitá lekce přípravného semináře na první samostatné misijní působení učedníků. Ježíš před nimi odkrývá celou pravdu: ani nyní, ani nikdy v budoucnu nebudou mít na různých ustlání. Těžkosti a překážky, na které budou narážet, budou takového rázu, že budou muset dát v sázku dokonce svůj vlastní život. Z Ježíšova popisu je zřejmé, že být hlasatelem evangelia znamená stát se obětí pomluv, pohrdání a pronásledování. Dějiny podávají výmluvné svědectví, jak realistická je Pánova předpověď. Těch, kteří pro něho prolili svou krev, jsou nepřehledné zástupy a ustavičně jich přibývá. Neustále přicházejí zprávy o nových a nových mučednících. S úklady a nepřátelstvím je třeba dokonce počítat i ve vlastních řadách. *Vydá na smrt bratr bratra.*⁽¹⁾

Ale to podstatné, co chce Pán sdělit svým přátelům, je ujištění o tom, jak dobře je ve skutečnosti postaráno o jejich bezpečí. Ať už se nepřátelé jakkoliv dovedně skrývají a disponují sebemocnějšími prostředky, před zraky Všemohoucího neznamenaají vůbec nic. *Nebojte se jich! Nic není tak zahaleno, aby to nebylo jednou odhaleno. Nic není skryté, co nebude poznáno.* Mohou se ukrývat pod nejrůznějšími maskami humanity, svobodymilovnosti, ale Bůh je zná velice dobře a oprávněně nás ujišťuje, že není důvodu, abychom se dali zastrašit. Naším úkolem je totiž pravý opak. Pán od nás žádá, abychom nebojácně otevřeně a veřejně hlásali jeho pravdu a demaskovali i nejskrytější lež.

Vždy a za všech okolností musíš být připraven, že proti nám zasáhnou. I na náměstiti Svatého Petra se ozvaly vražedné výstřely. Nesmí tě překvapit, že i v současné době, kdy se tolik přetřásají lidská práva a uzavírají bezpečnostní pakty, můžeš se stát obětí nejrůznějšího násilí právě proto, že máš tu odvalu hlásat Ježíšovu zvěst. Ale neboj se. nepřátelé nemohou udělat víc než zbavit nás pozemského života. *Neboj se těch, kteří zabíjejí tělo. Duši zabít nemohou.* Svou duši můžeš zabít jen ty sám, a to svou zbabělostí, pohodlností a nevěrností.

Odkud máš čerpat svou klidnou jistotu a důvěru? Ježíš ti znovu představuje nebeského Otce, o jehož nevyčerpatelné starostlivosti hovořil již v Horském kázání. Nic z toho, co se děje na tomto světě, nemůže se

vymknout z jeho otcovské péče. Ta jde tak daleko, že jediné stéblo, jediný ptáček a dokonce ani jediný vlas z tvé hlavy není pro něho tak malý, aby mu nevěnoval všechnu svou pozornost a péči. Jestliže se tak otcovsky stará o všechno to, co jednou pomine, čím více mu ležíš na srdci ty, kterého stvořil jako svůj vlastní obraz pro svou lásku! *Neboj se, máš větší cenu než všichni vrabci.* Tvoje cena spočívá právě v tom, že jsi schopen obětovat i svůj pozemský život, aby tak byl Bůh oslaven. To je tajemství, které tvoji a jeho nepřátelé nemohou pochopit: čím více ti chtějí ublížit, tím větší ti připravují příležitost vzdát chválu Bohu. Až budou apoštolové poprvé zbičováni, budou odcházet *s radostí nad tím, že byli uznáni za hodny trpět pohanu pro jeho jméno*⁽²⁾. Mučedníci budou šokovat své katanu, až půjdou vstříc šelmám za zpěvu hymnů na oslavu Pána. Ježíš nás na to připravil nejen svými slovy, ale především tím, že sám prošlapal cestu k nejvyšší slávě přes ponížení, utrpení a nejbolestnější smrt.

Jediným skutečným smyslem tvého života je vědomě oslavit tvého Pána. Tvůj život se může stát jedinou obětí chvály, i když nebudeš povolán, abys prolil svou krev. K Boží oslavě přispíváš už tím, že se skutečně *přiznáš před lidmi ke Kristu.* Ještě více než o přiznání slovy jde tu vyznání vlastním životem hodným křesťana, tedy nositele Kristova jména. V současném světě, který nechce myslet na svého Tvůrce a Spasitele, se můžeš snadno ocitnout v situaci, která je zdrojem ponížení i utrpení. Uprostřed společností, která s takovou samozřejmostí a přímo okázalostí vychvaluje zpohanštělý způsob života, není snadné zachovat věrohodnou tvář Ježíšova svědka. Pokud bude tvé křesťanství jen matrikové, nebudeš mít dostatek síly ani odvahy k věrnosti. Stalo se moderní pokoušet se o smír Krista s Baalem. Dříve či později vyjde jasně najevo, že je to zrada na Pánu. *Kdokoliv ho zapře, toho i on zapře před svým nebeským Otcem.* Proto se neboj. Přes všechny obtíže, které zatím sklízíš za svoji věrnost, hlásej s radostí a odvahou *na světle a ze střeš,* co jsi přijal od Ježíše, a můžeš se přitom plně spolehnout, že on ví i o každém vlasu na tvé hlavě. Bude tě někdy nejvíce sklíčovat bolestné poznání, že se od tebe odvracejí i tvoji nejbližší. Už Jeremiáš zažil, jak ti, kteří s ním žili v přátelství, číhali na jeho pád. I tvůj Pán přišel mezi vlastní, a právě ti ho nepřijali. *Pro tebe, Bože, jsem snášel potupu, pohana pokryla mou tvář. Svým bratrům stal jsem se cizincem, synům své matky neznámým. Padají na mě urážky těch, kdo urážejí tebe.*⁽³⁾ I z drobných snítek všedních sebe-

Liturgická čtení

1. čtení – Jer 20,10–13

Jeremiáš řekl: Slyšel jsem nepřátelské umlouvání mnohých: „Hrůza ze všech stran! Udejte ho! Udáme ho!“ I ti, kteří se mnou žili v přátelství, číhají na můj pád: „Snad se dá svést a zmocníme se ho a pomstíme se na něm!“ Ale Hospodin je se mnou jako silný bojovník; proto ti, kteří mě stíhají, padnou a nic nesvedou. Velmi budou zahanbeni, neboť ničeho nedosáhnou; bude to věčná hanba, nezapomene se na ni. Hospodine zástupů, který zkoušíš spravedlivého, který vidíš ledví i srdce, kéž uzírám tvou pomstu nad nimi, neboť tobě jsem svěřil svou při. Zpívejte Hospodinu, chvalte Hospodina, že vysvobodil život ubohého z ruky zlosynů!

2. čtení – Řím 5,12–13

Bratři! Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili. Hřích ovšem byl na světě už před Zákonem – jenomže kde není žádný zákon, tam se hřích nepřičítá. Přesto smrt uplatňovala svou moc od Adama do Mojžíše i nad lidmi, kteří se neprohřešili nějakým podobným přestoupením jako Adam. Tento Adam je protějškem toho, který měl přijít. Ale s Božím darem není tomu tak, jak to bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho ovšem celé množství propadlo smrti. Ale ještě tím hojněji se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka Ježíše Krista.

Evangelium – Mt 10,26–33

Ježíš řekl svým apoštolům: „Nebojte se lidí. Nic není tak tajného, že by to nebylo odhaleno, a nic skrytého, že by to nebylo poznáno. Co vám říkám ve tmě, povězte na světle, a co se vám šeptá do ucha, hlásejte ze střeš! A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo – duši zabít nemohou. Spíše se bojte toho, který může zahubit v pekle duši i tělo. Copak se neprodávají dva vrabci za halíř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez vědomí vašeho Otce. U vás však jsou spočítány i všechny vlasy na hlavě. Nebojte se tedy: Máte větší cenu než všichni vrabci. Ke každému, kdo se ke mně přiznává před lidmi, i já se přiznám před svým Otcem v nebi; ale každého, kdo mě před lidmi zapře, zapru i já před svým Otcem v nebi.“

zapření se však dá vytrvalostí uvít věnec věrnosti a nekrvavého mučednictví.

Ten, kdo je věrný Pánu, není nikdy sám. Ježíš je ti bližší než tvé vlastní já. *Uvědom si to a raduj se. Pookřej v srdci, když hledáš Boha. Hospodin slyší chudáky, nepohrdá svými vězni. Ať ho chválí nebe a země.*⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 10,21; ⁽²⁾ Sk 5,42;

⁽³⁾ resp. žalm 68; ⁽⁴⁾ tamt.

Tajemství Zeleného čtvrtku ve světle zmrtyýchvstání

Homilie Benedikta XVI. o slavnosti Božího Těla

O slavnosti Božího Těla Církev znovu prožívá tajemství Zeleného čtvrtku ve světle zmrtyýchvstání. Také Zelený čtvrtek má své eucharistické procesí, kterým Církev opakuje Ježíšův odchod z Večeřadla na horu Olivovou. V Izraeli se slavila velikonoční noc doma v intimitě rodiny. Připomínali si první Velikonoce v Egyptě, noc, za které krev velikonočního beránka na přičném trámu a na veřejích chránila před zhoubcem, a právě tak přemohla noc, přemohla temnoty zla. Jen tak dar Eucharistie ustanovený ve Večeřadle, nachází svoje naplnění: Ježíš vydává skutečně své Tělo a svou Krev. Tím, že překročí práh smrti, stane se živým Chlebem, skutečnou manou, nevyčerpatelným pokrmem pro všechny věky. Tělo se stává chlebem života.

V procesí na Zelený čtvrtek Církev doprovází Ježíše na Olivovou horu. Církev prosící si živě přeje bdít s Ježíšem, nenechávat ho samotného v noci světa, v noci zrady, v noci lhovosti tak mnohých. O svátku Božího Těla opakujeme toto procesí, ale v radosti ze zmrtyýchvstání. Pán vstal z mrtvých a předchází nás. Mezi vyprávěními o zmrtyýchvstání je jeden zásadní úryvek. Andělé říkají: Pán vás předejde do Galileje. Tam ho uvidíte (Mt 28,7). Zamysleme-li se nad tím blíže, můžeme říci, že toto „předcházení“ spojuje v sobě dvojí směr. První je ten, který jsme slyšeli – do Galileje. V Izraeli se Galilea pokládá za bránu do světa pohanů. A ve skutečnosti je to právě v Galileji na hoře, kde učedníci vidí Ježíše, Pána, který jim říká: *Jděte a získejte mi za učedníky všechny národy* (Mt 28,19). Jiný směr, kde nás Zmrtyýchvstalý předchází, se objevuje v Janově evangeliu ze slov Ježíše k Magdaléně: *Nezdržuj mě, neboť*

ještě jsem nevystoupil ke svému Otci... (Jan 20,17). Ježíš nás předchází ke svému Otci, vystupuje do Boží výsosti a zve nás, abychom ho následovali. Tyto dva směry cesty Zmrtyýchvstalého si neprotiřečí, ale společně určují cestu následování Krista. Právý cíl naší cesty je společenství s Bohem – Bůh sám je domem našeho přebývání (srov. Jan 14,2n). Ale vystoupit k tomuto příbytku můžeme pouze tak, že jdeme do Galileje, jdeme po cestách světa a neseme evangelium všem národům, neseme dar jeho lásky k lidem všech dob. Proto se cesta apoštolů rozšířila až na konec světa (srov. Sk 1,6n). Tak sv. Petr a svatý Pavel došli až do Říma, města, které bylo tehdy středem známého světa, opravdová „caput mundi“ – hlava světa.

Procesí o Zeleném čtvrtku doprovází Ježíše do jeho samoty, směrem ke „křížové cestě“. Procesí o Božím Těle naopak odpovídá symbolickým způsobem na příkaz Zmrtyýchvstalého: *Předejdu vás do Galileje, jděte až na konec světa, zaneste evangelium světu. Jistě, Eucharistie je pro víru tajemstvím intimity. Pán ustanovil svátost Večeřadla obklopen*

svou novou rodinou dvanácti apoštolů, předobrazem a anticipací Církev všech dob. Proto v liturgii starověké Církev se rozdělování svatého přijímání uvádělo slovy: *Sancta sanctis* - to je svatý dar určený těm, kteří jsou svatí. Tím způsobem se odpovídalo na napomenutí, které vyslovil svatý Pavel Korintánům: *Každý proto ať nejdříve zkoumá*

sám sebe a pak jí tento chléb a pije z tohoto kalicha... (1 Kor 11,28). Nicméně z této intimity, která je nejosobnějším darem Páně, vychází síla svátosti Eucharistie za hradby naší Církev. V této svátosti je Pán vždy na cestě k světu. Tento univerzální aspekt eucharistické přítomnosti se projevuje v procesí našeho svátku. Neseme Krista přítomného pod způsobou chleba po ulicích našeho města. Svěřujeme tyto ulice, tyto domy – náš každodenní život jeho dobrotě. Naše ulice nechtě se stanou ulicemi Ježíšovými! Naše domy ať jsou pro něho a s ním! Náš každodenní život ať je proniknut jeho přítomností. Tím gestem klademe pod

jeho pohled utrpení nemocných, samotu mladých i starých, pokoušení, obavy, celý svůj život. Procesí má být velkým veřejným požehnáním pro toto naše město. Kristus je zosobněným božským požehnáním pro tento svět – parpek jeho požehnání nechtě se rozšíří na nás všechny!

V procesí Božího Těla doprovázíme Zmrtyýchvstalého na cestě k celému světu – jak jsem řekl. A právě tím, že to děláme, odpovídáme na jeho příkaz: *Veźmĕte a jĕzte... Pijte všichni (Mt 26,26n)*. Ne-ní možné „jíst“ Zmrtyýchvstalého přítomného pod způsobou chleba, jako by to byl obyčejný kousek chleba. Jíst tento chléb znamená vstoupit do styku, vejít do společenství s osobou živého Pána. Toto společenství, tento akt „požívání“ je skutečným setkáním dvou osob, znamená to dát se proniknout životem toho, který je Pán, který je Stvořitel a Vykupitel. Cílem tohoto přijímání je, abych připodobnil svůj život jeho životu, svou proměnu a ztotožnění s Tím, který je živá Láska. Proto toto přijímání obsahuje i klanění, zahrnuje i vůli následovat Krista, následovat Toho, který nás předchází. Adorace a procesí jsou tedy součástí tohoto jediného gesta přijímání. Odpovídají na úkol: *Veźmĕte a jĕzte*.

Naše procesí končí před bazilikou Santa Maria Maggiore, v setkání s Madonou, kterou drahý Jan Pavel II. nazval Eucharistickou ženou. A opravdu, Maria, Matka Páně, nás učí, co to znamená vstoupit do společenství s Kristem: Maria obětovala vlastní tělo a vlastní krev Ježíši a stala se živým závojem Slova, dala se proniknout tělem a duší jeho přítomnosti. Prosme ji, svou Matku, aby nám pomáhala otevírat stále více sebe, celé naše bytí Kristově přítomnosti, aby nám pomáhala věrně ho následovat den za dnem na cestách našeho života. Amen.

Bollettino Vaticano 26. 5. 2005

PROHLÁŠENÍ LUTERÁNSKÉHO BISKUPA EERA HOVINENA

„My finští luteráni chceme patřit ke katolické církvi,“ prohlásil luteránský biskup z Helsinek Eero Hovinen na eucharistickém kongresu v Bari.

Ve své přednášce nejprve řekl, že Luther neměl v úmyslu zakládat novou církev, chtěl ji jen obnovit. Proto finští luteráni pociťují živou touhu patřit ke katolické církvi. Spolu s katolíky a jinými křesťany oslavili 850 let trvání církve ve Finsku. „Spolu s katolickými bratry a sestrami se modlíme, abychom byli jedno v Kristu.“ Podle jeho vyjádření není možné žít bez svátosti Eucharistie, bez Krista a bez Boha. Eucharistie je podle jeho vyjádření „svátost trvalé přítomnosti Ježíše Krista“.

„Přeji si z celého srdce, abych zažil ten den, kdy luteráni a katolíci budou viditelným způsobem tvořit jednotu.“

To číňte na mou památku

Homilie arcibiskupa Mons. Diega Causera, apoštolského nuncia
v České republice, o slavnosti Těla a Krve Páně 26. května 2005 v Olomouci

Při svátku Těla a Krve Páně „Corpus Domini“ slavnostně a veřejně vyznáváme naši víru v přítomnost Pána Ježíše v Eucharistii; v proměněném chlebu a vínu se klaníme jeho Tělu a jeho Krvi, vydaným pro naši spásu. Eucharistie je výrazem nejintimnějšího okamžiku našeho setkání s Bohem v Kristu; Eucharistie je pramenem života křesťanů.

Jedna z posledních encyklik papeže Jana Pavla II. má název „Ecclesia de Eucaristia“, který se může se přeložit slovy: Církev se rodí a žije z Eucharistie. Tuto encykliku nechal Svätý otec zveřejnit na Zelený čtvrtek roku 2003, v den, kdy se pokaždé v liturgickém roce připomíná Poslední večeře Páně a Ustanovení Eucharistie.

Papež říká, že touží znovu probudit „úžas z Eucharistie“ v křesťanech, tedy postoj obdivu a klanění před svátostí Eucharistie.

I. Naše zamyšlení bych rád začal právě Poslední večeří Páně, když Ježíš slavil židovské velikonocy spolu se svými učedníky; šlo o obřad, v němž se připomínalo osvobození izraelského národa z egyptského otroctví a jeho dlouhé putování pod vedením a ochranou Boží až do Zaslíbené země.

Ježíš před svým utrpením a smrtí chce svým učedníkům zanechat trvalou památku na sebe.

Pán prožil s apoštoly tři roky, učil je a konal před nimi zázraky: neřekl jim však „připomínejte si mne jako Pána zázraků“; i když uzdravoval nemocné, křísil mrtvé a rozmnožil chléb.

Ani jim neřekl: „připomínejte si mne jako učitele moudrosti“; přestože vyslovil vznešenou nauku: „blessedness of the poor, blessing of the merciful, blessing of the creator of peace“; milujte se

navzájem jako jsem já miloval vás; odpouštějte sedm a sedm desátkrát“.

Ježíš jim chce zanechat mnohem výraznější a charakterističtější památku na svou osobu a na své poslání mezi lidmi.

A tak vzal chléb, požehnal ho, rozlámal a dal svým učedníkům a řekl: „Toto je mé tělo, vy-

Mons. Diego Causero

dané za vás“ (Tělo obětované na kříži); po večeři vzal kalich s vínem a řekl: „Pijte z něho všichni, toto je kalich mé krve prolité za vás.“

Ježíš nepožaduje, aby se na něj vzpomínalo jako na mocného a moudrého (lidé už tehdy věděli, že Bůh má moc a je moudrý); přeje si abychom ho připomínali a zpřítomňovali jako Boha, který obětuje své tělo a prolévá svou krev, aby nám dal život. Na toto nemohl žádný člověk ani pomyslet: náš Bůh je tak neuvěřitelně milosrdný, že na jednu stranu váhy dává svůj vlastní život, aby na druhé straně vykoupil nás a daroval důstojnost životu našemu.

Eucharistie je úžasná svátost, v níž se klaníme obětovanému Tělu a prolité Krvi Pána; je nejvýmluvnějším gestem nekonečného milosrdenství Božího vzhledem k nám, lidem. Když slavíme Eucharistii, jsme vedeni k důvěrnému poznávání srdce

Boha, který lidi tak miloval, že dal svého Syna Ježíše, abychom byli spaseni. Jsme vedeni k poznání, že jsme nebyli vykoupeni ani zlatem, ani stříbrem, ale cenou Kristovy Krve.

Děkujeme za toto nezměrné gesto dobroty a otevřme oči, abychom uviděli milosrdenství Pánova srdce, lásky bez konce. Věrně se účastněme nedělní mše svaté, abychom vnímavě slyšeli Boží slovo a naučili se poznávat hloubku srdce Božího.

II. „To číňte na mou památku,“ zněla Ježíšova výzva při Poslední večeři, opakovaná každým knězem, když slaví Eucharistii.

Toto Ježíšovo slovo má dvojí význam. Ten první znamená: opakujte na oltáři, při vašich modlitebních shromážděních to, co jsem já učinil při Poslední večeři. Tak se to i děje při každé mši svaté a my pevně věříme, že skrze slova kněze mocí Ducha Svätého se chléb stává Tělem Krista a víno se stává Krvi Krista. Je to dar a projev moci Boží a my vzdáváme díky.

„To číňte na mou památku“ však znamená ještě víc, tedy: také vy svým životem realizujte to, co jsem učinil já. Svätý Pavel to komentuje tímto způsobem: Když Ježíš Kristus zemřel pro nás, také my jsme povinni položit život za své bratry a sestry. My, kteří se v Eucharistii setkáváme s milosrdenstvím a láskou, když Krista přijímáme, stáváme se nositeli milosrdenství a lásky!

III. Když apoštolové po Poslední večeři odcházejí na Olivovou horu, všichni v sobě nesou toto veliké tajemství, které se uskutečnilo ve večeřadle. Doprovází je Kristus: Kristus žijící na zemi. A ve stejnou chvíli v sobě nesou Krista: Krista – Eucharistii.

Jde o první historické procesí Těla a Krve Páně „Corpus Domini“: apoštolové, kteří se

sytili Tělem Páně, doprovázejí Ježíše a on se vydává na cestu, aby vykoupil svět. Oni jsou první z těch, které později budeme nazývat „christoforoři“ (nositelé Krista): křesťané, kteří potom, co se účastnili Eucharistie (Mše sväté), vyšli a nesli v sobě Boha vtěleného. S ním, přítomným v srdci, odcházeli mezi lidi do každodenního života.

Eucharistie je Svátostí nejhlubšího skrývání Boha: ukrývá se pod způsoby chleba a vína; a prostřednictvím chleba a vína se chce ukryt v člověku. Je skrytý a ve stejnou chvíli přítomný v každém z nás, kteří jsme „nositeli Krista“ v každodenním životě: učinme ho viditelným skrze osobní svatost a pravdivost našeho jednání.

Můžeme říci, že průvod Těla a Krve Páně je připomínkou tohoto našeho povolání být „Christoforoři“ nositelé Krista. Slavíme Eucharistii na oltáři, přijímáme ji do svých srdcí, abychom ji v procesi nesli jako „Christoforoři“ ulicemi a cestami Olomouce, k lidem a skutečností, které nás obklopují, abychom přede vším a přede všemi vydávali svědectví o nové a věčné smlouvě.

IV. Stále častěji se setkáváme se slavením bohoslužby slova bez přítomnosti kněze. Jde o bolestnou zkušenost našich dnů: Církev nemá dostatek služebníků, aby mohla poslechnout příkaz Pána Ježíše: „To číňte na mou památku.“ Zatímco tedy my dobrořečíme Pánu, který se zastavuje uprostřed nás jako pokrm a nápoj, prosme ho, aby poslal dělníky na svou žej: vždyť žej je hojná, ale dělníků je málo. Opakuji pozvání papeže Jana Pavla II.: „Mladí přátelé, obracím se k vám: pokud někdo z vás... v sobě zaslechne Pánovo volání, aby se mu cele daroval a miloval ho ‚nerozdělným srdcem‘, nenech se zabrzdit pochybnostmi nebo strachem. S odvahou vyslov opravdové ‚Ano‘ bez výhrad a spolehni se na něj, vždyť on je věrný a splní, co slíbil.“

Markéta Catezová

1883–1954

Je téměř neznámá. Ale ti, kteří ji znali, mohou dosvědčit: Markéta Catezová žila stejně jako její sestra bl. Alžběta od Nejsvětější Trojice v mimořádné blízkosti trojjediného Boha. Dvě ženy, dva životní stavy, dvě povolání. A přece dvě cesty, které při vši odlišnosti mají jedno společné: zcela náležet Bohu.

Markéta Catezová, říkali jí Gita, se narodila 20. února 1883 v Dijonu, kam byl její otec jako kapitán právě přeložen. Byl čtvrtým dítětem ze sedmičlenné rodiny, která žila v chudých poměrech, a než se propracoval k postavení kapitána, stálo ho to mnoho úsilí. Ve věku 43 let se ože-

Gita s Alžbětou

nil s Marií Rolandovou, dcerou jiného kapitána, která měla 33 let. Po osmi letech manželství náhle zemřel na srdeční mrtvici. Jeho dcery měly právě sedm a čtyři roky. Náhlá smrt otce je těžce zasáhla a upevnila jejich vzájemné sepětí. Jedna jejich známá z té doby dosvědčila: *Obě sestry měly velice rozdílné charaktery. Gita byla bázlivá držela se zpět... Ale obě se velice milovaly.*

„Ohlas v mé duši“

Gita začala záhy navštěvovat hudební školu v Dijonu. Pokládali ji za ještě nadanější než její sestru Alžbětu. V roce 1896 obdržela jako 13letá první cenu s významným oceněním. Obě vyrostly v mladé krásné, elegantní ženy a měly mnoho nápadníků. A přece se v těchto tak vzrušujících dnech odehrávalo v nitru Gity zvláštní drama. Její milovaná sestra snila již od sedmi let, že se stane karmelitkou. Matka se proti tomuto přání rozhodně stavěla, ale plán nabýval stále konkrétnější podo-

by. Gita se proto cítila vnitřně silně rozpolcená. Z jedné strany přála sestře štěstí a naplnění jejího povolání, na druhé straně ji trápilo hrozící rozloučení. Bez ohledu na své vnitřní slzy bránila sestru proti matce. V předvečer jejího odjezdu 1. srpna 1901 předala Alžběta své sestře kříž, na kterém byl připevněn listek se slovy: *Kristus at tě potěší... U paty Kříže, tam, kde On mi tolik daroval, se znovu uvidíme: Tam už nebude žádného odloučení, tak bude Gitka vždy nacházet svou Bětku.*

Uprostřed družného života si obě sestry vytvořily duchovní život mimořádné hloubky, který navzájem sdílely. Alžběta strávila na Karmelu pět let a během té doby jejich vzájemná náklonnost ještě více zvnitřnila. Alžběta napsala Gitě: *Ty jsi ohlas mé duše. Je to spřízněná duše, ducha a srdci.*

Tak se vytvořil vztah mezi rodinami Catezových a Karmelem. Gita prokázala karmelitánkám několikrát službu. Koupila jim např. briošky, aby mohly lépe oslavit svátek Nejsvětější Trojice. Se svou diskretností, která byla pro ni příznačná, se Gita stala pro matku i pro sestru ne-

Gita s Alžbětou

Markéta Catezová

postradatelnou. Jejich blízkost se nyní uskutečňuje neviditelně. Setkávají se např. v modlitbě Anděl Páně. Gita uskutečňuje přesně to, co jí sestra píše: *Žij ustavičně v důvěrné intimitě s Pánem. On je Střed, ve kterém se opět scházíme.* Gita je k těmto pozváním tak povolná, že si Alžběta někdy kladla otázku, zda se i Gita nestane řeholní sestrou.

„Jaká harmonie“

Ale okolnosti se vyvíjejí jinak. V jedné své básni Alžběta napsala: *Uvidíš-li cestu, zcela novou, která se ti trochu otevře, pak se neboj. Boží stín tě zahálí. Zcela nová cesta: Gita se seznámí s Jiřím Chevignardem, bankéřem a výborným violoncellistou. Jednou odpověděl Jiří svému příteli na otázku, co očekává od své budoucí ženy: *Musí bezpodmínečně umět hrát na klavír a doprovázet mě při hře na cello.* Jeho modlitba byla vyslyšena. Gita a Jiří slavili sňatek 15. října 1902. Alžběta napsala sestře proročká slova: *Tvoje Alžběta je hluboce dojata... Uvidíš, obě budeme blažené, každá ve svém životním stavu, ke kterému nás Pán volá.**

Jiří je manžel mimořádných kvalit, na kterého se Gita může spolehnout. Chantal, jedno z jejich devíti dětí, později řekne: *Domácnost běžela jako na drátku. Nikdy jsem neslyšela, že by se mamina s tatínkem hádali.* Jiná očitá svědkyně příkladného rodinného života řekla: *Jiří byl plný aktivity, neobyčejně podnikavý, velkodušný, přitom ruku v ruce podporován svojí něžnou a zdrženlivou*

ženou, která nikdy nebyla vznětlivá. Oba spojovala velká láska. Jejich děti byly velice živé, a co bylo obdivuhodné, byla jejich hudba. Hudební sál nejvyšší úrovně, jaká harmonie!

Chevignardovi organizovali pěvecké večery, jako bankéř a bankéřova manželka pořádali recepce a recepce navštěvovali. *Vždy, když se maminka vystrojila, aby doprovodila tatínka na večerní přijetí, byli jsme plni úžasu, jak byla krásná... dosvědčuje Běta, její nejstarší dcera.* Život byl dokonale uspořádaným rytmem, rodinný i společenský život se navzájem doplňovaly a z Gity přítom mimoděk vyzářovala hluboká vnitřní síla. Při žádné ze svých aktivit neztrácela vědomí Boží přítomnosti. A to přinášelo časem své plody.

V době sňatku platil Jiří za svátečního katolíka. Ale pod vlivem své ženy se pozoruhod-

Alžběta od Nejsvětější Trojice

ně změnil do té míry, že na konci svého života chodil denně na mši svatou a byl členem třetího řádu sv. Františka. Marie, jedna z jejich dcer, řekla o mamince: *Byla stále veselá, vždy dobré náladou. Byla jsem vždycky přesvědčená o tom, že je svatá.* Chantal, čtvrtá dcera, dodává: *Jak uměla zapomenout sama na sebe! Za svým zdrženlivým zevnějškem skrývala maminka velkou něžnost pro každého z nás. Velice nás lidsky milovala, a současně jí leželo především na srdci naše duchovní blaho.*

Koncem března 1906 se ocitla sestra Alžběta, která trpěla Ad-

disonovou chorobou, zcela vyčerpaná v karmelitánské nemocnici a 9. listopadu zemřela. Koncem dubna napsala Gitě dlouhý dopis na rozloučenou. I když Gita zachovávala v tomto vztahu velkou zdrženlivost, její dcera Běta dosvědčuje, že Gita si pravidelně četla dopisy své sestry. Stojí

Markéta Catezová

zde psáno: *Odkazují ti svoji úctu k TROJICI. Žij v Nich a s Nimi, v nebi tvé duše. Nauč své děti, aby žily pod pohledem nebeského Mistra. Milá Gito, pomoz mi, abych se dobře připravila na svou věčnost. Dnes večer jsem cítila velkou lásku ke svému Mistru a ráda bych svou duši přenesla do tvé, abys tomu vždy věřila, i v těch nebolejnějších hodinách...* Můžeme si představit, jaký dojem takové dopisy v Gitině srdci vyvolávaly. Čerpala z nich velkou vnitřní sílu. Nesmíme také zapomínat, že *Nebe víry* napsala Alžběta pro Gitu, která dostala tuto knihu po její smrti. Další velkou oporou pro Gitu byla matka Germaine, představená kláštera, která se po Alžbětině smrti stala pro Gitu opravdovou duchovní matkou.

Ve světle Boží lásky

Gitino štěstí, štěstí manželky, se náhle zhroutilo, když její manžel 18. listopadu 1925 zemřel ve věku 42 let a zanechal Gitě devět dětí, z nichž nejstaršímu bylo 21 let a nejmladšímu 8 měsíců. Dcera Běta vzpomíná: *Ve 23.30 nás maminka probudila. Chtěla jsem volat lékaře, ale maminka věděla, o co se jedná, a řekla: „Nej-*

dříve kněze.“ Pak řekla: „Můj Bože, staň se tvá vůle.“ Vyhledala ve svém kancionálu modlitbu za umírajícího a začala se modlit... Celý zbytek noci jsme byli vzhůru... Vzala svůj růženec, růženec sestry Alžběty, který stále používala... Jaké ticho! Ani slovo stížnosti! Byla jsem otřesena, nemohla jsem uvěřit, že to všechno je pravda...

Jak často v okamžicích největších bolestí uskutečňovala Gita slova své sestry: *Musíme všechno vidět ve světle Boží lásky.* A kolik starostí, odříkání, obav a vyčerpávajících stavů dopadlo na rodinu po otcově smrti. Tehdy sociální výpomoc neexistovala. Františka vzpomíná: *Své nákupy zařizovala maminka na druhém konci Dijonu, protože tam byl cukr o pár haléřů levnější.* Její druhá dcera Odetta jí byla v té době velkou oporou. Běta tři roky nato 1928 vstoupila do Karmelu. Chantal se stala v roce 1932 dominikánkou.

11 měsíců po Chantalině odchodu do kláštera stihla Gitu nová rána osudu. Xaver, kterému ještě nebylo 11 let, zemřel na zápal mozku. Gita osvědčila během 21 dnů jeho nemoci mimořádnou obětavost: *Modlím se, ale současně vyprošuji to, co je pro toto dítě nejlepší.* Odetta napsala v jednom svém dopisu: *Moje milované dítě, trpíme spolu, ale víme přece, že Bůh nás miluje.* Geneviève, která rovněž vstoupila k dominikánkám (1942), dosvědčuje: *Při Xaverově smrti maminka řekla: „Tys mi ho dal, ty mi ho opět bereš. Děj se tvá vůle.“* Později napíše Františka o své matce: *U ní byl vždy přítomen tento souhlas. A Geneviève: Měla velkou úctu k Boží vůli, vždy se o ni v lásce opírala, to bylo vše.*

S velkým úsměvem

Jiří, její manžel, řekl: *Ti, kteří ponosou mé jméno, ať vždy milují Boha a slouží mu.* Alžběta napsala své sestře: *Kéž jednají tvé dcery vždy ve světle Božím a jsou tak kontemplativní jako jejich matka.* Čtyři dcery vstoupily do kláštera a jeden syn se stal knězem.

Šéfredaktor Světla převzal Cenu města Olomouce

Při slavnostním setkání v sále Klášterního Hradiska v Olomouci byla 2. června předána Cena města Olomouce za rok 2004 předsedovi Matice cyrilometodějské a šéfredaktorovi týdeníku Světlo Josefu Vlčkovi. Cena, kterou mu předal primátor města Martin Tesařík, mu byla udělena v oblasti publicistika a žurnalistika.

V dalších kategoriích získali Cenu města Olomouce plukovník RAF Josef Bryks, který zemřel r. 1957 ve vězení v Jáchymově, dále sportovní trenér Pavel Čechák, ministr kultury Pavel Dostál, malíř Ladislav Jalůvka, lingvista Miroslav Komárek, kar-

diolog Pavel Lukl – in memoriam, a William West z partnerského města Owensboro.

Při této příležitosti ocenili přítomní velkým potleskem zásluhy pana Josefa Vlčka na poli vydávání náboženské literatury a tisku, kterému se věnuje již od dob studií na salesiánském gymnáziu ve Fryštáku a které neutlumila ani dlouhá léta perzekucí komunistickým režimem. Ocenění přichází jen několik dnů před dovršením významného životního jubilea pana Josefa Vlčka, 85 let života, k němuž celá redakce ze srdce blahopřeje a vyprošuje hojnost Božího požehnání do dalších let. *-red-*

Foto B. Martinovská

Gita prožívala svou víru zcela nenápadně a ve velké prostotě. Její zeť Armand dosvědčil: *To, co z ní vyzařovalo, nebylo vlastně její. Zcela jistě z ní vyzařovalo Někdo jiný: Marie a Armand uzavřeli sňatek 1940, Jakub 1946, Františka 1947. Tři svatby jejich dětí jsou „skutečný paprsek slunce“ v životě Gity. Své zetě i své snachy pokládala vždy za své děti a oni si toho dokonale vážili. Uprostřed štěstí ze svých dětí se její život schyloval ke svému konci: *Jak jsem se stala zhýčkanou jako matka! Musím děkovat Pánu, že mohu s nimi strávit zbytek svého života.* Stále osvědčuje dokonalou odevzdanost: *Už nejsem**

k ničemu potřebná, proto jsem si zvykla obětovat každý den nečinností za činnost mých dětí.

Krátký čas před svou smrtí osvědčila, jak již zcela žije v Bohu. Její dcera Chantal řekla: *Mluvily jsme o smrti zcela prostými slovy. Řekla jsem jí: „Nemáš strach?“ Odpověděla mi úsměvem, který chtěl současně říct: „Proč bych se měla strachovat?“ A podívala se na fotografie své sestry, svého muže, malého Xavera a řekla zcela prostě s velkým úsměvem: „Oni na mě čekají.“*

Zemřela 7. května 1954 ve věku 71 let.

Z Fel 119 2/2005 přeložil -lš-

Jsem s tebou v dobrém i ve zlém

Přinášíme další úryvek ze zápisů bolivijské mystičky Cataliny Rivas, který se tentokrát týká úvah o utrpení. Ukazuje nám víru a důvěru v Boží blízkost v nejtěžší hodině lidského života, jakou je smrt.

Nemoc, utrpení a úleva

V noci z 21. na 22. června začaly moji matku sužovat prudké bolesti. Noc jsme prožily bez odpočinku a celý čas jsme u ní bděly spolu s ošetřovatelkou. Pohled na trpící matku mi působil velkou bolest. Ustavičně jsem prosila Pána, aby mi předal část jejího utrpení, aby pocítila nějakou úlevu. Chápala jsem ovšem, že kvůli svému očistění musí utrpením projít sama. Ustavičně hlasitě bědovala: „Matko moje, Matko moje!“

V neděli 22. června matka velice trpěla. Když jsem byla v kostele, modlila jsem se před křížem více méně těmito slovy: *Pane, když jsi visel na kříži, bylo ti líto utrpení tvé Matky. Myslím si však, že jsi ji neviděl v takovém žalostném stavu, v jakém já vidím svou matku, která trpí a ustavičně křičí. Pane Ježíši, ať žije tak dlouho, jak ty chceš, ale nedovol jí tolik trpět. Sliťuj se nad její bolestí, protože každé utrpení, které na ni doléhá, proráží moje srdce jako meč.*

Lékař předepsal matce utišující prostředek v kapkách. Když jsem se vrátila, podala jsem jí ten prostředek, ale věděla jsem, že nikoliv lék, ale Pán jí odňal přemíru utrpení. Dal mi to, o co jsem ho prosila ve své modlitbě. Bolesti ustaly najednou. Maminka už nenaříkala až do své smrti. Sám lékař tím byl překvapen, protože věděl, že lék nemohl mít tak náhlý a tak trvalý účinek.

Příprava duše

Deset dní před smrtí jsme zjistili, že matka málo spí a stále jako by s někým zápasila. Prosila nás, abychom od ní odehnali lidi, kteří ji trápí.

Nechávali jsme trvale zapnutou televizi matky Angeliky

(EWTN) a celou noc jsme se s bratrem a jeho ženou střídali u jejího lůžka v modlitbě růžence. Když jsem se snažila pochopit, co se vlastně s matkou děje, přišla mi na mysl vzpomínka, že matka kdysi vyprávěla o tom, jak ji známá vzala s sebou k nějaké jasnovidce. Napadlo mě, že tento hřích asi ještě nevyznala ve svaté zpovědi. Požádala jsem tedy svého duchovního vůdce, aby matce pomohl. Pravděpodobně se z toho vyzpovídala, protože od té doby všechny tyto útoky přestaly.

Lidem, kteří čtou tyto řádky a měli někdy co do činění se zaklínáním, věštěním, kartami a podobně, upřímně radím, aby vykonali dobrou svatou zpověď, protože nikdy si nejsme dostatečně vědomi, jaké důsledky mohl styl s esoterickým světem zanechat v naší duši.

Ježíš je vždy přítomný

23. června v čase modlitby, když Pán viděl moji samotu, promluvil ke mně těmito slovy:

Moje milovaná, jsem zde, abych odpověděl na tvé pozvání. Já jsem tě však ani na okamžik neopustil... To se ti jen zdá, že jsi sama. Já jsem stále s tebou. Vzpomeň si na moje muka v Getsemanské zahradě. Cítil jsem se opuštěný. Bo-

jiš se? Já jsem se také bál. Potřebuješ si promluvit? Rozmlouvej se mnou. Potřebuješ citlivou dlaň? Zde jsou moje dlaně. Potřebuješ náruč, ve které by ses mohla vyplakat? Vyplač se v mé náruči, já setru tvé slzy svými polibky... Tvoje slzy se smísí s mými. Tvoje utrpení mi není lhostejné. Potřebuješ společnost k modlitbě? Zde jsou moji svatí a andělé. Obětuj mi svou trpělivost v tomto životě vyhnanství a díky tomu pokaždé, když přijdu, nebudeš pocítovat bolest a budeš se radovat z velkého vnitřního pokoje. Svěř všechno, co je tvé, výlučně mé božské vůli. Dovol, aby tě nesl můj Duch Svátý, a buď vděčná za jeho dary.

Později jsem se zeptala Pána, zda on je ve mně a já v něm. Odpověděl mi: *Ano, ty ve mně a já v tobě. Stále a v každé chvíli. Nyní se pomodli žalm 121...*

25. června jsem se kvůli vnitřnímu utrpení cítila velice unavena. Obávala jsem se dalšího utrpení. Uslyšela jsem hlas nejsvětější Panny:

Děti, nesmíte se bát utrpení, protože strach vám znemožňuje plnit vůli Boží. Ať stojíte před šťastnými nebo nechtěnými a nepřijemnými událostmi, musíte přijímat nade vše Boží vůli: „Musíte prosit o ducha ustavičné modlitby, abyste dokázali svůj život řídit s odvahou a z lásky k Pánu i tehdy, když se vám zdá hořký a plný utrpení. Bo-

hužel mnoho mých dětí vyhledává to či ono, a když toho dosáhnou, uvědomují si, že jim to nepřineslo štěstí, které očekávaly... Jak smutné je matčino srdce, když si naříkají na lidi, kteří jsou kolem nich, a na místo, na kterém právě žijí. Ty děti se budou cítit stále stejně bez ohledu na okolnosti a osoby, se kterými jsou ve styku, protože změnit se musí ony samy ve svém nitru. Jen když budete přemáhat své slabosti a odvracet se od svého já, dosáhnete cesty k svatosti. Neuzavírejte smír se svými slabostmi. Místo toho na ně útočte a celým srdcem se řiďte opačnými ctnostmi. Projevujte mnoho starostlivosti druhým a zapomínejte na sebe. Pohrďte hříchem kvůli tomu, čím hřích je: zneuctěním Boha a vaší vlastní porážkou. Moje milovaná, útočte před utrpením hledě na klíně své nebeské Matky. Já tě nikdy neopouštím a prosím o tvoji sílu. Pomysli na Jana Křtitele a tak jako on blahoslav matčino lůno, na které shlédl pohled Nejvyššího plný lásky. Pokoj, pokoj, pokoj... Pros Pána, aby tě obdařil milostí pokojem v každém okamžiku.“

A tak se stalo, že jsem s velkou láskou přistoupila k své milované mamince, položila jsem ruce na její lůno a řekla jsem: *Maminko, ať je požehnané tvé lůno, protože na něm spočinul Pánův pohled plný lásky a tys nás obdarovala životem. Maminka mě políbila a řekla: Buď požehnaná, ty moje láska nad lásky, protože ty jsi byla matkou svému otci a nyní jsi matkou své matce... Myslím, že nejkrásnější pozůstalost, jakou jsem obdržela po svých obou rodičích, byla tato slova mé matky, která mi řekla před svou smrtí. Tu noc po modlitbě, když jsem se loučila s Ježíšem, řekla jsem mu: *Pane, uzavírám s Tebou smlouvu. Na chvílku vyměním svoje srdce za Tvoje... Nepochybně při tom ztratíš, ale víš, proč Tě o to prosím? Když mi dáš své Srdce, ono mě posvětlí, tak jak Ty posvětlíš to moje malé, ohyzdné, nehodné srdce, a když je dostaneš, stane se částí Tebe...**

*Z Miłujcie się 2/2005
přeložil -lš-*

ZÁVĚREČNÁ MÁJOVÁ POBOŽNOST VE Vatikánu

Na závěr mariánského měsíce konala se u lurdské jeskyně ve vatikánských zahradách májová pobožnost, které se účastnili kardinálové, biskupové, kněží i laici, kteří bydlí ve Vatinánu. Na závěr pobožnosti promluvil papež Benedikt XVI. a připomněl především tu část encykliky Jana Pavla II., ve které hovoří o Panně Marii jako o „eucharistické ženě“. Její cestu k Alžbětě označil za první eucharistický průvod. Vyzval věřící, aby následovali Mariinu eucharistickou duši a proměnili svůj život na trvalé Magnificat.

PAPEŽSKÁ ČESTNÁ MEDAILE PRO ANNU MAGUIROVOU

Jedno z posledních rozhodnutí Jana Pavla II. je vyznamenání Anny Maguirové z Londýna. Dnešní prababička strávila devět let svého života ve věze-

ní. I když vždy prohlašovala, že je nevinná, byla v roce 1976 odsouzena jakožto odpovědná za explozi bomby IRA v jejím domě v Guilfordu. Bylo při ní 5 lidí usmrceno a 54 zraněno. V říjnu 1989 byla po sedmiletém úsilí kardinála Basila Huma propuštěna a její rozsudek byl anulován. Anna zůstala vždy větší než nespravedlnost, kterou vytrpěla. Letos v únoru prohlásil Tony Blair ve veřejné omluvě celý proces za justiční omyl. Celý případ je pro budoucnost zachován ve filmu „Ve jménu Otce“.

Tři dny před svou smrtí 2. dubna udělil Jan Pavel II. Anně Maguirové čestnou papežskou medaili „Bene Merenti“. Vyznamenání jí předal kardinál Murphy O'Connor po mši svaté v kostele Božského Srdce Páně, který vyznamenána denně navštěvuje. Je vyznamenána za zásluhy o farní život a vzorné působení v rodině a ve městě v Londýně.

Během křivdy, kterou utrpěla, nikdy neztratila svou důstojnost a trpělivost, vytrvale se modlila a inspirovala tak všechny, kteří s ní přišli do styku. Papež Benedikt XVI. jí jménem svého předchůdce poděkoval za všechny ctnosti a zásluhy a příklad živé křesťanské víry, který svým životem darovala své farnosti.

Kath-net

požadavek odpovědnosti a poslušnosti. Jaké však může mít místo poslušnost ve vnitřních vztazích v Bohu, v němž jsou si všechny tři osoby dokonale rovny? Tato poslušnost je pro nás jakoby „neviditelná“ právě pro svou svrchovanou dokonalost: vzájemné vztahy a vzájemná „podřízenost“ je u božských osob tak nekonečně dokonalá, že se to vymyká naší představivosti. Panuje mezi nimi nekonečně svrchovaná harmonie, která je pravzorem řádu pro všechno stvoření.

Jestliže se Bůh nepotřebuje učit tomu, čeho je svrchovaným vzorem, jak tedy rozumět představě, že se Syn Boží „učí“ poslušnosti? Především můžeme vidět v tomto učení hledání způsobu, jak nám lidem tuto nejdokonalejší a od věčnosti v Bohu skutečně existující poslušnost zviditelnit, zpřístupnit a zdůraznit. Tato potřeba vznikla velmi naléhavě jako důsledek flagrantního případu, kdy tvorové odepřeli a porušili podřízenost a poslušnost a nabourali od základu onu harmonii v řádu bytí, který existuje v Bohu a podle něhož je stvořeno všechno to, co je stvořeno. Dokud nedošlo k neposlušnosti, byla poslušnost dokonale samozřejmá, podobně jako je pro nás samozřejmý vzduch, který dýcháme a který si uvědomíme, až když nám začne scházet a jeho absence ohrožuje naši existenci. K takovému stavu došlo vzpourou tvorů, kteří se tak navíc stali navýsost nepodobní Bohu. Bůh k jejich zachráně našel nejobdivuhodnější způsob: přijal úděl člověka, který poslušnost od sebe odhodil, aby se jako první z lidí poslušnosti znovu naučil. Přesahuje to všechno naše pomýšlení. Tak jako si nedokážeme náležitě představit vznešenost a dokonalost Boží poslušnosti, tak nedokážeme domyslet, co to znamená, když si tvor dovolí tuto poslušnost pošlapat. Strašná muka Božího Syna jsou viditelnou

mírou oné hrůzy a ošklivosti, jakou v sobě obsahuje neposlušnost a hřích.

Svatopisec nám říká, že se Syn této poslušnosti naučil utrpením, a to do té svrchované míry, že byl poslušný až k smrti. Zůstává pro nás tajemstvím, proč Bůh zvolil tak krajní cestu, při které neušetril vlastního Syna. Kdo ho přiměl k tak přísnému rozhodnutí, že neušetril sám sebe? Bůh není nikomu zavázán, jediné sám sobě. Ukazuje nám tak ve skutečnosti onu tvář své vlastní vnitřní poslušnosti, jak důsledně poslušný je sám v sobě. Uposlechl totiž v té věci bezvýhradně svou lásku.

Odtud ona dvojitá zdánlivě tak zcela protichůdná role utrpení. Utrpení, které přišlo na svět jako důsledek porušení řádu, povýšil Bůh skrze svého Syna také na vyvolanou cestu k jeho obnovení. Jen tak můžeme pochopit, že se Pán svým prvním a nejvěrnějším učedníkům nakonec nejvíce odvděčil tím, že skončili jako on v rukou katanů. Mezi čistými a nevinnými si Ježíš vyhledává s velkým zalíbením ty, kteří přijímají dobrovolně účast v jeho uzdravujícím utrpení, a světu na svědectví dokonce zviditelňuje na některých z nich toto pozeňnané utrpení znamením svých ran. Nemohla Boží vševědoucí všemohoucnost najít jinou méně bolestnou cestu? Jestliže Otec zvolil právě tuto, jistě se nezmýlil a učinil to nejlepší, co mohl. Ví, co od nás žádá, protože to sám prožil a procítil až do dna ve svém milovaném Synu. Na utrpení má totiž stále zájem také ďábel. Jediná radost, které je schopen, je ona vpravdě ďábelská radost: způsobit druhým utrpení podobné tomu, které pro neposlušnost postihlo jeho: utrpení, ze kterého není východiska. To je také to jediné, na čem od počátku dějin usilovně a vynalézavě pracuje. Nikoliv Bůh nás zatížil utrpením, nýbrž my sami jsme je na sebe uvalili, když jsme uvěřili

Nepříteli. Ježíš nás bez naší zásluhy naučil sám na sobě způsob, jak proměňovat prokletí v požehnání. Není učedník nad mistra a není větší a lepší cesty než ta, kterou on prošel. List Židům pak jen zcela logicky vysvětluje: „Když dokonal své dílo, stal se příčinou věčné spásy pro všechny kteří ho poslouchají.“ Užitek z Boží lekce poslušnosti čerpá ten a jen ten, kdo obnoví svou bezvýhradnou poslušnost až k smrti. Proto i jeho Církev vzkvívá, když jde nekompromisně cestou svého Zakladatele. Největší zkouškou pro Církev nejsou období, kdy trpí a prolévá svou krev, ale období, kdy jí místo utrpení postihl blahobyt a hojnost. Rozmařili papežové nebyli pohoršením v době, kdy v Římě vládl Nero a Dioklecian, nýbrž v době, kdy tam vládli sami. Není slyšet o tom, že by tam, kde křesťané prolévají svou krev, docházelo k dychtění po prostopášnostech.

Utrpení není pro křesťana tragédií. Tragédií pro křesťana je, když s tímto utrpením neumí nakládat. Největší tragédií je utrpení, které není zbaveno svého prokletí a nestává se školou poslušnosti. To je také důvod, proč si křesťanství může dovolit učinit svým přitažlivým a výmluvným „logem“ nikoliv idol kypící silou, ale Muže zmučeného a popraveného nejen nejkruťejším, ale i nejpotupnějším způsobem. Cesta ke spáse ve slavné radosti zůstane až do Kristova příchodu strmá, úzká a trnitá. Všechny pokusy o její snazší zprůchodnění, z pohodlnění a usnadnění jsou falešnými odbočkami. Za poslední desetiletí jsme učinili dostatek zkušeností, že taková „vstřícnost“ popularitě a atraktivnosti Božího království nijak nepřispěla. Je jen jeden způsob, jak si tuto cestu usnadnit: spojit se co nejtěsněji s ukřižovaným Učitelem poslušnosti a kráčet věrně v jeho šlépějích.

-red-

Působnost Zlého

Z promluvy biskupa Karlheinz Dieze při zahájení výstavy ZVÍŘATA, DÉMONI, ĎÁBEL v kostele sv. Alžběty v Kasselu

„Rozloučení s ďáblem“, tak zní titul jedné známé knihy z roku 1969. V roce 1983 se objevila kniha „Ďáblův návrat“ – dostatečný důvod, abychom si vzali za téma Zlého a zlo, a to i na základě různých společenských fenoménů a pojednání, např. ve filmu a v literatuře.

Zlo je nepopíratelnou skutečností našeho světa. Jeho skutečnost máme denně před očima. Ať už je někde uneseno letadlo a nevinní lidé jsou zastřeleni jako rukojmí anebo zde u nás je zabita stará žena pro několik našetřených euro anebo když pomyslíme na Osvětim, Hirošimu nebo na sibiřské pracovní tábory: zde všude si lidé způsobili navzájem něco zlého, přivodili si navzájem nevýslovné utrpení. Takové utrpení vzniká také jiným způsobem. Vzpomínám na katastrofu tsunami, zemětřesení a přírodní katastrofy různého druhu, které zničily velká města s tisíci obyvateli, zničily dílo lidských rukou a učinily celé oblasti neobyvatelnými. Avšak přírodní katastrofy nemůžeme vlastně nazývat zlem. Stejně málo platí tato charakteristika pro zvířata, která napadají a usmrcují jiná zvířata a také lidi. S myšlenkou zla spojujeme záměrný moment, spontaneitu, která evidentně není vlastní přírodní síle ani zvířeti. Proto filozof Leibnitz rozlišuje mezi fyzickým zlem, zlem, které je následkem přírodní katastrofy, a zlem morálním, zlem ve vlastním slova smyslu. Toto zlo pochází pouze od bytosti, která jedná vědomě a záměrně a může tedy na sebe uvalit vinu.

Donedávna byly jen tři základní modely pro původní význam zla. Dualismus: zlo je od prapočátku principem podobného původu jako Bůh, a i když mu vždy není rovnocenné, je s ním

při nejmenším ve sporu. Tento model nepřichází pro křesťanskou víru jako vysvětlení v úvahu. Dále jsou to formy monismu: původce světa je odpovědný i za původ zla. Bůh chce zlo alespoň tak, aby sloužilo jeho cílům, tento model, který se může objevovat ve velmi reflektovaných podobách, je pro křesťanskou víru rovněž nepřijatelný, protože relativizuje rozdíl mezi dobrem a zlem.

Konečně má zlo původ ve svobodném rozhodnutí ducha: eticko-mravní zlo, které spočívá v rozhodnutí vůle proti mravnímu dobru, je možno pochopit jen na základě svobodné volby duchovní osobní bytosti. To je vysvětlení křesťanské víry.

Je možno mluvit o zlu, které jednotlivý člověk uskutečňuje a prožívá jako vinu, a o zlu, které vnímá jako výsledek svého vlastního svobodného skutku. Ale zde se vnučuje další otázka: jsou tím možnosti zla vyčerpány?

Mnozí bez rozpaků odpoví, že po všem tom zlém, které si lidé dosud a právě v minulém století navzájem způsobili, není třeba se ptát, zda je ještě nějak větší zlo. Když Ježíš v Písmu mluví o ďáblu, a to se děje poměrně často, pak to pojmají jako způsob vyjadřování v dané době, který prý je třeba dnes odmytologizovat. Na tom je jistě něco správného. Dnes nám připadá obtížné mluvit o Zlém jako o osobě. Mnozí za ním vidí jen anonymní moc, která je jako konglomerát mnoha jednotlivých lidských rozhodnutí, jenž dále roste. Kromě toho jeví se pojem osoby, jímž se pokoušíme postihnout jedinečnou důstojnost člověka jako svobodné bytosti, nevhodný k tomu, abychom ho použili k popisu destruktivní moci zla. Právě zlo se jeví spíše jako ne-osoba.

Jestliže však Písmo svaté a církevní tradice všemi dobou podmiňnými výrazy mluví soustavně o „osobním“ zlu, pak je třeba se nad touto skutečností zamyslet. Učitelství úřad několikrát zaujal stanovisko k „osobní podstatě“ ďábla. Papež Pavel VI. řekl 15. listopadu 1972: „Zlo není jen nedostatek dobra, nýbrž je to skutečně působící síla, živá duchová bytost, zvrácená a rozvracející, strašná realita, tajemná a budící hrůzu.“ Dokument „Křesťanská víra a démonologie“, který zpracovali experti z pověření Kongregace pro nauku víry a který byl zveřejněn 26. června 1975, zastává stejnou linii a připomíná ještě jednou tytéž teze.

Právě na základě křesťanské víry můžeme k této otázce přistoupit realisticky. Nepotřebujeme mít totiž strach z nějakého všemohoucího zla, které je nadřazeno Bohu. V biblické a křesťanské tradici se ďábel objevuje jako Bohu podřízená, i když krajně nebezpečná moc, kterou Kristus přemohl, ale která až do konce světa může působit svou neplechou. Z této pozice je možno položit otázku, zda je nutno pokládat možnosti zla za vyčerpané lidskou vinou a hříšností.

Člověk ve své tělesně-duchovní struktuře potřebuje jak k dobrému, tak ke zlému podnět z vnějšku, jistě ne ke každému jednotlivému činu, ale v podstatě. Není myslitelné, že v řadě stvořených bytostí existuje čistý duch (anděl), který je a zůstává svým svobodným činem jednou provždy určen? Tak jako člověk je ve smrti definitivně určen, tak je tomu pro tuto bytost v jejím prvním rozhodnutí. Konání zla u člověka má co do činění s pokušením a podlehnutím. Není myslitelný pokušitel, který zaslepuje člověka a odvádí ho pryč od Boha a táhne k sobě, který sám sebe etabluje jako bůh a namlouvá člověku, aby „chtěl být jako Bůh“?

V biblickém vyprávění o pádu (Gn 3) vystupuje taková bytost – svůdce (v mytologické velmi významné podobě hada). V Novém

zákoně je ďábel představen jako pokušitel: pokouší Ježíše v samotě na poušti (srov. Mk 1,12n; Mt 4,1–11; Lk 4,1–13) a svádí také věřící (srov. 1 Kor 7,5; 1 Sol 3,5). „Ďábel a jiní zlí démoni“, tak učí 4. lateránský koncil (1215) proti středověkým bludařům, kteří hlásali Boha a Zlého, „byli sice od Boha stvořeni jakožto dobří duchové, ale sami se stali zlými. Člověk však hřeší na základě ďáblova návodu“ (D 800). Tyto výroky osvobozují člověka od poslední odpovědnosti za zlo ve světě. Nezabavují ho však jeho vlastní odpovědnosti. Protože i když je sveden, vychází jeho zlé skutky vždy z jeho vlastního podvolení, z jeho svobodného souhlasu. Hřešit může tedy pouze jednotlivce, i když existuje prokletí a „solidarita“ v hříchu, které svobodu jednotlivce ovlivňují a omezují.

Ďábel, kterého Janovo evangelium nazývá „vrahem od začátku“ a „otcem lži“ (Jan 8,44), nejen zle jedná, nýbrž je zlý na základě svého vlastního rozhodnutí jinak a nesrovnatelně intenzivněji, než tomu může být u člověka. Je velmi obtížné popsat ďáblovu působení. Vystupuje bez tváře – tedy ve velmi „fantastických“ podobách. Patří totiž k podstatě mocnosti temna, že se nezjevuje, i když se projevuje. K jeho podstatě patří vůle po skrytosti a odpor proti odhalení. Tento rys je objektivním důvodem, proč není žádná jasná nauka o Satánovi. Řeč o zlu je možná vždy jen nepřímou. Protože zlo/Zlý je sám v sobě absurdní, rozporný a nesmyslný, není ho možné zařadit do systematického řádu. Zlý se vymyká všem definicím, protože se vyhýbá všemu odhalení. Může svou moc rozvíjet jen v temnotách. Miluje a ovládá umění převleku. Působí neosobním, přímo osobu likvidujícím způsobem, a proto je ve své vlastní osobnosti neuchopitelný. Miluje člověka proměňovat v masu. Miluje neuvědomělost lidí a nenávidí, když lidé docházejí k uvědomění. Miluje němotu a nenávidí řeč, protože řeč je prvořadý prostředek

k zjevení osobnosti. Uzavřenost patří ke všem démonicko - satanským fenoménům.

Představa ďábla dává lidem všech dob dvě možnosti: buďto se lidé děsí jeho moci, nebo se vysmívají jeho bezmocnosti. Tak jako dávají Odpůrci a zlu šířit na jedné straně v postavě strašidelných monster hrůzu a zločiny, tak ho také rádi vykazují do komedií, kde se pokouší najít úlevu od obecně přítomné tíže a ohrožení zlem.

To, co dělá podstatu a působení ďábla tak těžce pochopitelným, je skutečnost, že vystupuje jako „anděl světla“ (2 Kor 11,14) a může člověka fascinovat. V souladu s předpokladem, že jen čistý duch je schopný spontánní viny, můžeme říct, že satanské zlo není odporné zlo, nýbrž magicky přitažlivé zlo. Především je zlo možno zakusit a uchopit v jeho vlastním jednání, ve hříchu. Ale je možno zažít také danost a moc, která překračuje pouhé osobní pochybení.

Skutečnost zla, která se tak velice projevuje ve zkušenosti, zůstává nakonec zvláštním způsobem do sebe uzavřena. Písmo svaté mluví právem o „tajemství nepravosti“ (2 Sol 2,7). Zlo, které by vlastně nemělo existovat a je navýsost nelogické, vymyká se racionálnímu vysvětlení. Schopnost člověka ke zlu, jeho náklonnost k pochybení je rubem jeho tvůrčí svobody a důstojnosti. Je třeba ovšem zamítnout jakýkoliv determinismus. Zlo se neděje z donucení. Uskutečňuje se ve skutečnosti v plné svobodě. Nevinně hříšný z řecké tragedie je nedostatečnou odpovědí na záhadu zla. Člověk je odpovědný za zlo, které koná. Je povolán k tomu, aby ho umenšoval a bojoval proti němu. Pro křesťana není zlo přemocí, které je podroben i Bůh, jak je tomu v některých archaických představách, nýbrž je to moc tohoto času, kterou Ježíš již přemohl. Jak říká křesťanská liturgie, v ďábla není možno „věřit“, ďábla se můžeme jen „odříct“.

Proti Zlému je třeba být „bdělý a ostražitý“ (1 Petr 5,8). To znamená, že ho nemůžeme ani zlehčovat, ani přeceňovat a přehnaně demonizovat. Křesťan nesmí být v tom směru ani naivní, ani nepoučený. Střízlivý pohled na možnosti ke zlu uložené v člověku a na pokušitelskou moc ke zlu mimo člověka umožňují zlo realisticky hodnotit. K překonání zla v nás a ve světě vede nás především rozhodné zaměření modlitby na milujícího a dobrého Boha. On nám pomáhá zlo poznat, zmenšovat a překonávat. Jak vidíme v podobnosti o milosrdném otci, podává také vždy znovu ruku k novému počátku, když někdo podlehe pokušení.

Zlo není možno zařadit do uzavřeného systému, vždy vypadá z řady. Jeho skutečnost tak zůstává jako výzva pro myšlení a pro víru. Když se nám zdá, že jsem dospěli ke konci, vynoří se opět nová otázka a všechno je znovu hádankou. Bůh nám nedal žádnou teoretickou odpověď na otázku o našem hříchu a vině, nýbrž odpovídá na ni obětí svého Syna. Ježíš Kristus prožil a protřpěl výzvu lidského bytí i výzvu pokušení, ale nedal se zaslepit a nepodleh. To svědčí o jeho věrohodnosti. „Protože sám prožíval utrpení a zkoušky, dovede pomáhat těm, na které zkoušky přicházejí“ (Žid 2,18). „Ačkoliv byl Syn Boží, naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonal své dílo, stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají“ (Žid 5,8n).

Nesl všechnu tíži zla a jeho prokletí, ale nesňal z člověka možnost podlehnout a zhřešit. Člověk zůstává i po vykupitelském činu Ježíše Krista ohrožen a vystaven zlu. Tato skutečnost odpovídá Ježíšově modlitbě: „Neprosím, abys je vzal ze světa, nýbrž abys je chránil od zlého“ (Jan 17,15). Osvojujeme si tuto prosbu, kdy se modlíme v modlitbě, kterou nás Pán naučil: „A neuved' nás do pokušení, ale zbav nás od zlého“ (srov. Mt 6,13).

Protestant objevuje Matku Boží

Mnoho let mi nebylo jasné, proč pro papeže Jana Pavla II. bylo tak důležité „Totus tuus“, proč měl M ve svém erb. Pokládal jsem to za projev ryze polské zbožnosti, která je západnímu člověku zcela cizí. Když jsem se později začal zabývat naukou Otců o Marii, spadly mi šupiny z očí a byl mi dán náhled do překrásného tajemství Mariina božského materství, které po tolik staletí osvětlovalo láskyplnou zbožnost.

Poznal jsem zcela novým způsobem, že sňubní spojení, které Bůh uzavírá s tvory skrze Marii, je tak veliké, že není

možno je dostatečně obdivovat a přemýšlet o něm. A že všude tam, kde člověk rozděljuje to, co Bůh spojil, ruší se nádherné tajemství a je mařena jeho inspirující síla. Snad je to jeden z důvodů, proč tolik křesťanů, a to především na nekatolické straně, neprožívá svou víru s dostatečnou radostí a jistotou.

Právě dnes, když jde o to, najít původní obraz ženy, její pravou identitu a spolustvořitelství povolání, je milostné setkání s „Ženou podle Božího srdce“ nevyhnutelné: neboť Maria je neporušená, živoucí, žádnou falešnou myšlenkou nenarušená krásný obraz, jaký má Bůh o ženě.

K takovému vyznání dospěl bývalý kalvínský protestant a biblista a popisuje je ve své knize *Královna nebes*. Zde několik ukázek:

„Rodina bez milující matky je nedokonalá. Odloučené křesťanské církve, pro které Maria v podstatě nehraje žádnou roli, zůstane nevyhnutelně něco jako byt starého mládence: bohatě mužné, uspořádané, ale málo útluné, funkcionálně zařízené, ale bez citu pro krásu a poezii.“

„Někteří nekatolíci vystupují s výtci, jako by všechna ta-

to mariánská dogmata spočívala jen v tom, abychom se k Marii modlili, Je to prý pouhá modloslužba. I v mém životě bylo období, kdy jsem takto smýšlel. Jako mladý evangelík jsem dokonce psal články, ve kterých jsem Marii ztotožňoval s babylonskou bohyní Astarte, před jejíž úctou varoval prorok Jeremiáš (Jer 7,18; 44,15-17).

Domníval jsem se, že mariánská úcta není nic jiného než modloslužba, která se vloudila do křesťanství místo opravdového obrácení.“

„Maria je současně jako test, jak křesťan porozuměl evangeliu. To neznamená, že ona je ústřední postavou dějin spásy. Není to ona, nýbrž Ježíš. Ale ze způsobu, jakým vidíme Marii, je zřejmé, jak chápeme Ježíše a jeho dílo spásy.“

„Naše evangelizační úsilí musí mít mariánský ráz. Evangelizace musí začít mariánskou modlitbou a být proniknuta mariánskou zbožností a naukou. Protože evangelizovat znamená budovat rodinu a nikdo nemůže patřit do rodiny, kdo nectí matku. Kromě toho mariánská úcta hraje nesmírnou roli ve vedení dětí ke svatosti, jak učí 2. vatikánský koncil. Ale jak mnoho je těch, dokonce mezi Kristovými bratry a sestrami, kteří vůbec nevědí, že jsou Mariinými dětmi?“

„Před lety jsem se díval s odporem na šňůru růžencových perel. Viděl jsem v ní hada, který oddělil nesčetné katolíky od ducha pravé zbožnosti... Když se dnes podívám na svůj růžec, vidím stejnou šňůru. Ale ta se mi stala něčím zcela jiným. Umožňuje mi myslet na korunu Královny a na ruce mé objímající Matky.“

Z Vision 2000 - 3/2005
přeložil-lš

Počátky Církve (10)

Jeruzalém: Církev znovu pod tlakem (12,1-5)

Od církve naplněné nadšením pro obdivuhodný rozvoj zpět k církvi pronásledované. Dříve byl pronásledovatelem Šavel a náboženská moc, nyní se připojuje moc politická, a to prostřednictvím Heroda Agrippy, který vládl v Judsku v letech 41–44, když byl Šavel ještě v Tarsu. Byl to člověk lstivý a stále vyhledával potlesk od druhých. Pokud sídlil v Jeruzalémě, zachovával zákon, účastnil se smírných bohoslužeb a ze styku s náboženskou mocí zjistil, že by se zavděčil farizeům a saduceům, kdyby začal pronásledovat křesťany. Proto začal zakročovat proti některým členům církevních obcí. Janova bratra Jakuba dal popravit mečem. Udivuje nás, že Lukáš věnuje mučednictví prvního apoštola jen jednu větu. Jediným vysvětlením je okolnost, že chtěl všechen zájem soustředit na Petra. Někteří exegeté si také kladli otázku, proč po Jakobově smrti nebyl počet apoštolů opět doplněn jako na počátku. Snad proto, že Dvanáct byli **očiti svědkové**. Jen oni mohli založit „apoštolskou tradici“. Byli tedy neopakovatelní.

Vraťme se k textu. Ihned po Jakobově popravě, když Herodes viděl, že se to židům líbí, dal zatkout také Petra. Byly právě Velikonoce. Zmocnil se ho a dal ho zavřít do žaláře a hlídat čtyřnásobnou stráží vždy po čtyřech vojácích. Měl v úmyslu, že ho po Velikonocích dá popravit. Šestnáct vojáků střeží jednoho vězně! Možná že se Herodes dověděl, že Petr a Jan už byli jednou osvobozeni z vězení tajemnou mocí (5,17–21), a chtěl se pojistit. Měl v úmyslu napodobit Piláta, který představil Ježíše davu a pak ho dal zabit. Chtěl udělat s Paterm totéž. Ale jeho moc se tu postavila proti jiné moci. **Církevní obec se za něho**

naléhavě modlila. Víme již, na čí straně bude vítězství.

Petrovo osvobození

Je to obdivuhodné vyprávění, když Lukáš líčí mocný Boží zásah. Je to vyprávění, které je třeba číst s vírou. Lukáš uvádí mnoho podrobností, které ozřejmují Boží zásah ve prospěch apoštola. *Najednou se objevil anděl Pána a v kobce zazářilo světlo... Anděl řekl Petrovi: „Rychle vstaň, opásej se a obuj si sandály. Přehod' si plášť a pojď za mnou.“ Petr myslel, že má vidění... Přešli první i druhou stráž a došli až k železné bráně. Ta se jim sama od sebe otevřela. A stráž? Jestliže cela byla plná světla, těžko si můžeme představit, že by nic nezpozorovaly. Byly však neschopné cokoliv podniknout. Petr následoval anděla a ten ho vyvedl ven. Když se ocitli na ulici, anděl zmizel. Nyní Petr pochopil, že to nebyl sen, nýbrž že ho **Pán vysvobodil**. V andělově jednání odhalil Petr Pánovu přítomnost.*

Také další scéna (v. 12–17) je velice pěkná. *Petr zamířil k domu Marie, matky Jana, kterému říkali Marek. Zatloukl na dveře u domu. Uslyšela to jedna služka, která se jmenovala Rhode. Běžela k bráně, a když uslyšela Petřův hlas, plná radosti se vrátila zpět a všem oznamovala, že u dveří stojí sám Petr. Mysleli, že blázní. Ale Petr bušil dále. Otevřeli tedy, a když ho spatřili, byli ve-*

Sv. Petr, oltářní obraz kostela v Moravské Třebové

Filippo Lippi (1406–1469): Sv. Petr na návštěvě sv. Pavla ve vězení

lice udivení. *On jim dal znamení, aby mlčeli. Pak jim vyprávěl, jak ho Pán vyvedl ze žaláře a dodal: „Oznamte to Jakobovi a ostatním bratřím.“ Pak vyšel ven a odebral se na jiné místo.*

Kam šel? Kolik bychom tu mohli vyslovit domněnek! Ale jak bychom je mohli vypočítávat, když nejsou napsány. Snad jedna odpověď je nejpravděpodobnější: že poslechl Pána, který řekl: *Budou-li vás pronásledovat v jednom městě, utečte do druhého (Mt 10,23)*. A snad toto chtěl říct Jakobovi a ostatním apoštolům. Herodův hněv totiž neznal mezí. Dal Petra hledat a strážce popravit.

Herodova smrt (12,20–23)

Lukáš se zdržel u Petra dlouho a vyzvedl tak stálou Boží přítomnost. **Pán skutečně jde spolu se svými napříč dějinami.** A to jistě nezastíní tím, když nyní vypráví o náhlé Herodově smrti. Když Herodes nemohl dodržet slovo, že po svátcích představí lidu Petra, odešel do Caesareje, kde se podařilo uzavřít příměří s Týrem a Sidónem. Pak se kořaly hry k císařově počtě a Herodes se chtěl představit v celé slávě své všemohoucnosti. Jose-

fus Flavius líčí, že druhý den her přišel za ranního slunce Herodes do arény oděn v šatu obdivuhodně utkaném ze stříbra a tento jeho háv v slunečním světle tak zářil, že vyvolával strach u těch, kteří ho spatřili. A když pak začal mluvit, píše Lukáš, *lid začal volat: „To nejsou slova lidská, ale boží!“* Tvor se tu vydával za boha a lidé místo nesmrtelnému Bohu se klaněli člověku (srov. Řím 1,23). *Na místě ho však zasáhl anděl Páně za to, že nevzdal čest Bohu, a skončil celý rozeřzaný od červů.*

Boží slovo se však dále šířilo a rozrůstalo. Slovo není možno spoutat a není lidské moci, která by je mohla zastavit. To je závěř, který Lukáš vyvozuje z příhody, ke které došlo v roce 44. Pak navazuje na přerušené vyprávění z verše 11,30 a praví: *Když Barnabáš a Šavel vyplnili úkol, vrátili se z Jeruzaléma do Antiochie a vzali s sebou Jana zvaného Marek. Tyto postavy ovládnou nyní další stránky. Úvaha o nich bude mít za cíl probudit v čtenáři pravý misijní smysl jako hlavní životní poslání. Náš život opravdu nemůže najít pravou radost a pravý smysl, jestliže nám schází touha předat druhým naši víru.*

Modleme se:

Pane Ježíši, dej nám prožívat jako křesťanům v Antiochii svou přítomnost uprostřed nás. Dej nám radost z hlásání naší víry v tebe, jediný obsah naší katecheze. Chceme tě uvést ve známost a svědčit o tobě jakožto o tom, kdo dává smysl našemu životu, aby i druzí našli v tobě pravý smysl své existence. A ještě jedné věci jsme se naučili od prvních křesťanů: smyslu pro společenství, které umí jít za hranice vlastní komunity, aby prožívalo společenství celé Církve. Dej nám pocítit, že Církev je jedna, abychom prožívali, jak velkým hříchem je rozdělení, a abychom usilovali o tu jednotu, kterou chceš ty. Jen tak budeme moci prožívat, jak krásné je být křesťanem. Amen.

(Pokračování)

Z Maria Ausiliatrice 3/2004 přeložil -lš-

JÁ JSEM (25)

NE VY JSTE SI VYVOLILI MNE, ALE JÁ JSEM
SI VYVOLIL VÁS (Jan 15,16)

Ježíš jde vstříc tomu, koho si vyvolil, aby mu ukázal své zalíbení a lásku

Jednoho dne, když jsem učil své učedníky zákonu lásky, řekl jsem: *Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem si vyvolil vás... Proto vám Otec dá všechno, oč budete prosit ve jménu mém.* ⁽¹³⁴⁾ Ty jsi jeden z těch synů, které si mé Srdce zvolilo. Obrát svůj pohled dovnitř a spočítej, můžeš-li, milosti, které ti moje dobrota udělila.

Když jsi ještě nebyl, již jsem si zapsal tvé jméno do svého Srdce. Mnoho jiných tvorů mi sloužilo a milovalo mě lépe než ty, ale *bylo to právě ty, kdo byl vybrán od věčnosti.* Měl jsem potěšení v tom, že ti mohu dát bytí, že jsem tě zahrnoval milostmi, že jsem pro tebe připravoval spolu s eucharistickou hostiinou kříž jako vzácný dar své něžnosti.

Věděl jsem, že tvoji rodiče budou muset zemřít, *ale nenechal jsem tě sirotkem.* Když umírají, odkazují ti jmění, ale nemohou ti dát sami sebe. Já však ano, dávám ti své tělo, svou duši, své božství, protože jsem všemohoucí a nekonečný a miluji mnohem více než tvoji rodiče.

Jez denně toto nekonečné Dobro, protože nyní chce být s tebou jedno. *Moje Tělo je pravý pokrm a moje Krev je pravý nápoj. Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, přebývá ve mně a Já v něm.* ⁽¹³⁵⁾

Přišel jsem na svět, abych se přiblížil k tobě. Proto jsem sestoupil z nebe, abych v Marii přijal srdce, které bije jednohlasně s tvým. Proto jsem trpěl na kříži, abych pro tebe získal radost smíření, dal ti svátosti a v nich svou Krev, aby smyla tvé hříchy. A konečně proto jsem zde v Eucharistii a zázrakem všemohoucnosti jsem skryl svůj jas, abych vstoupil do tkáně stejné jako je tvé srdce.

Ve světě ti budou scházet srdce, která by tě milovala, ale Já ti nebudu chybět nikdy! Budeš mě

mít stále na oltářích připraveného setřít tvé slzy, přijmout tvoje prosby, přenést své Srdce ze své hrudi do tvé.

Nadešel tedy šťastný okamžik tohoto spojení: Já jsem si tě vyvolil dříve, než jsi začal existovat.

Otevři své srdce s pokorou, ale se svatým nadšením, protože právě přicházím, abych pronikl až do nehlubšího nitra tvé bytosti.

Pojď, přiblíž se!

DÍKŮVZDÁNÍ

Ježíši, je to pravda, že já jsem si nevyvolil Tebe, protože jsem Tě ani neznal, ale Ty sis vyvolil mne i přesto, že jsi mě znal.

Ježíši, vybral sis mě, aniž bych si to zasloužil: Co jsi na

mě viděl, můj Pane a můj Bože? Ubohost a bídu, a právě to pohlnulo Tvoji nekonečnou lásku.

Děkuji, Ježíši! Vyprošuji si od Marie její rty, aby opakovala: *Díky. Je mnoho povoláných, ale málo vyvolených.* ⁽¹³⁶⁾ Svěřuji se Tvému milosrdenství, abych se od Tebe nevzdálil.

Řekl jsi těm, které sis vyvolil, že *o cokoli budou žádat Otce v Tvém jménu, dáš jim to.* ⁽¹³⁷⁾ Žádám nyní pro Církev, abys ji zahrnul požehnáním a zvítězil nad jejími nepřáteli. Prosim Otce, aby dal horlivost farnostem, pokoj národům, čistotu a ctnosti rodinám, vyprošuji naléhavě království Ducha Svatého a království Kříže pro celý svět.

Ó Maria, díky Tobě mám Eucharistii, mám Ježíše, který si mě dobývá svým příkladem a svou něžností. Díky, svatá Panno, dej mi své Srdce, abych jím mohl milovat Toho, který je Lásky. Amen.

MYŠLENKY PRO ŽIVOT

Neztrácet čas je jedna z ctností, které je možno získat velmi obtížně, a *umět se vynasnažit* je pro radost a pro ctnost ta nejúčinnější věda.

PŘEDSEVZETÍ

Ježíši, Ty sis mě vybral, abych nesl ovoce, a to ovoce trvalé. Řekl jsi to svým apoštolům a já v mezích svých možností přenesu Tvoji nauku dalším.

- Pane, dnes Ti obětují mnoho úkonů vděčnosti za všechna dobrodíní, která jsi prokázal kněžím a řeholníkům.
- Pane dej rodinám víru a velkodušnost, aby uměly odpovédět na Tvé volání, a Ty z nich učiň své děti.

⁽¹³⁴⁾ Jan 15,16

⁽¹³⁵⁾ Jan 6,55-56

⁽¹³⁶⁾ Mt 22,14

⁽¹³⁷⁾ srov. Jan 14,13

Dělat se dá vždycky

Tuto zásadu jsme často slyšeli z úst muže, který by snad měl vzhledem ke svému životnímu osudu už jakési „právo na rezignaci“. Jedná se o JUDr. Mečislava Razika, významnou osobnost moravského katolicismu 2. poloviny 20. století (bratr Václav byl knězem a oblíbeným duchovním vůdcem studující mládeže). Od jeho smrti uplyne 30. června deset let. Byl právníkem, před únorem 1948 generálním sekretářem Katolické akce, věznem komunistické epochy jako „vyzvědač Vatikánu“, po propuštění na amnestii r. 1960 stavebním dělníkem a v posledních letech života právníkem v jedné firmě. Léta kriminálu jej nezlomila. Angažoval se v r. 1968 v Díle koncilové obnovy, radil po právní stránce biskupům, a když se počátkem 70. let zase všechno zdánlivě zhroutilo, obrátil pozornost mladé katolic-

ké inteligence na Polsko, kde se navzdory komunistickému tlaku nepodařilo zlomit masovost a sílu tamního katolicismu. Navázal osobní kontakt mj. i s krakovským kardinálem Karolem Wojtylou. Z Polska se dovážely tiskoviny a knihy, jež se buď překládaly nebo sloužily jako inspirace pro domácí katolickou publicistiku v samizdatu, kterou obětavě připravoval do tisku a rozšiřoval Josef Adánek. Tyto aktivity neušly pozornosti všemocné StB, která provedla r. 1979 razii, při níž zabavila ilegálně vytištěnou knihu o tehdy novém papeži Janu Pavlu II. Jejím redaktorem a hlavním autorem byl právě dr. Razik. Stálo ho to zadržení na 48 hodin a sérii výslechů na StB. J. Adánek se svými spolupracovníky Josefem Vlčkem, Janem Krumpholzem a kněžími Františkem Liznou a Rudolfem Smahalem se octl před soudem. Čas se ale

nedal zastavit, události spěly nezadržitelně k rozpadu bezbožického komunismu roku 1989. Dr. Razik, přáteli nazývaný Mětek, byl už v té době vážně nemocný, přesto však až do své smrti 30. 6. 1995 probíhající události bedlivě sledoval, hodnotil a přispíval přátelům cennými radami.

Jeho osobnost, duchovně zformovaná za první republiky známými postavami dominikána dr. Silvestra Braita a profesora Dominika Pecky, patří k těm typům katolíků, kteří se za žádných okolností nevzdávají, neboť – řečeno slovy sv. Pavla – ví, komu uvěřili.

V tom se stali právě on i jeho generační druhové a spolupracovníci inspirací pro nás, mladší, mnohokrát nakloněné ke skepsi a beznaději v důsledku komunistického marasmu. S vděčností za tento příklad na něj vzpomínáme a věnujeme mu k výročí úmrtí svoji kytičce modliteb.

R. Malý

Výzvy fatimského poselství (14)

Říkáme také, že Kristova Církev je římská, protože sv. Petr byl prvním biskupem Říma. Jakožto vůdce a viditelná hlava Kristovy Církve ustanovil zde stolec nejvyššího velekněžství, neboli stolec vůdce a viditelné hlavy jediné a pravé Boží Církve, založené Ježíšem Kristem. Tak všichni, kdo jsou právoplatně zvoleni za římské biskupy, jsou právem prvými nástupci sv. Petra jakožto Kristova zástupce na zemi a vůdce a viditelné hlavy jeho Církve. Tím je Svatý otec.

Spojme proto svou modlitbu s Kristovou modlitbou a prosme Otce za jednotu jeho Církve, aby svět uvěřil, že Kristus je poslaný Otcem, a abychom, spojeni v téže víře, v téže naději a v téže lásce, tvořili všichni totéž mystické Tělo Kristovo a byli všichni Kristem spasení.

Tedy s jistotou, že pravou Boží Církví je Církev katolická, apoštolská a římská, založená Ježíšem Kristem a pokračovaná apoštoly a jejich nástupci, máme s ní všichni zůstat spojeni v téže víře, v téže naději a v téže lásce, přijímat její směrnice a kráčet jí vyznačenými cestami, protože ona je správkyní pravého Božího zákona a nauky vyučované Ježíšem Kristem.

Máme jí věřit, důvěřovat, ctít ji, milovat, naslouchat jejímu učení, sledovat její kroky a zůstat spojeni s jejím vůdcem, kterým je Kristus v osobě nejvyššího římského velekněze, jediného pravého Kristova zástupce na zemi a hlavy mystického Těla Kristova, jehož jsme skrze víru v Krista údy, jak nám to říká sv. apoštol Pavel: „*Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo - ať už jsme židé nebo pohané, otroci nebo svobodní - všichni jsme byli napojeni jedním Duchem. Ani tělo se přece neskládá z jednoho údu, ale z mnoha*“ (1 Kor 12,13-14).

Také list Efesanům nám dáva objasnění o této naší jednotě v Kristu: *Skrze něho se dostalo*

i vám potvrzení od slíbeného Ducha Svatého, když jste přijali slovo pravdy, radostnou zvěst o své spáse, a když jste v něho uvěřili. Duch je zárukou, že nám jednou případně dědictví. Tak se dovrší naše vykoupění, protože si nás Bůh získal jako svůj majetek, abychom sloužili ke chvále jeho slávy (Ef 1,13-14).

Bůh nás tedy stvořil a vyvolil k tomu, abychom byli chválou jeho věčné slávy. Být chválou jeho slávy: to je nejvyšší cíl, k jakému nás Bůh mohl určit! Znamená to mít účast v sobě Boží slávy, s kterou ho můžeme chválit; znamená to mít Boží čest, s kterou ho můžeme zvěstovat; znamená to být oděn Kristovou důstojností, s kterou ho můžeme oslavovat, přispívat k tomu, aby tato důstojnost rostla v údech jeho mystického Těla, aby se jí každý stával více hodným. Proto je nutné úplné sebedarování Pánu v životě víry, naděje a lásky.

Ave Maria!

4

Výzva ke klanění

Poselství zde obrací naši pozornost na první přikázání Božího zákona: „*Já jsem Hospodin, tvůj Bůh (...). Nebudeš mít jiné bohy mimo mě. Neuděláš si modly, totiž žádnou podobu toho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani to-*

mu sloužit. Já Hospodin, tvůj Bůh, jsem Bůh žárlivý“ (Ex 20,2-5). V jiném úryvku říká: „*Budete sloužit Hospodinu, svému Bohu, a já požehnám tvému chlebu a tvé vodě a odvrátím od tebe nemoc*“ (Ex 23,25).

Tímto zákonem nám Bůh prikazuje klanět se pouze jemu, protože jen on je hoden toho, aby se mu klaněla jeho stvoření. Zakazuje nám zhotovovat si modly z věcí, které stvořil a jež jsou bezmocnější než my: nic nemohou a nic neznamenaají; proto nám zakazuje prokazovat jim poctu nebo se jim klanět.

Není však správné zaměňovat tyto modly, o nichž zde Bůh hovoří, s obrazy Krista, Panny Marie a svatých. Žádnému z těchto obrazů neprokazujeme a nemáme prokazovat kult klanění. Vážíme si jich jen kvůli tomu, co zobrazují a co nám připomínají, tak, jako si vážíme portréty svých rodičů, sourozenců či přátel: umísťujeme je na nejčestnější místa svého domu, abychom je lépe viděli a aby je viděli a pamatovali na ně i lidé, kteří nás navštěvují. Vážíme si obrazů Ježíše Krista, Panny Marie a svatých, protože nám připomínají osoby, které zobrazují, jejich ctnosti, jejich nauku, a tak nás povzbuzují k následování jejich příkladu.

Ježíš Kristus, náš vzor ve všem, se odmítl klanět někomu, kdo by nebyl Bůh. Když byl na poušti - vypráví nám sv. Lukáš - potě, co strávil čtyřicet dní a nocí v modlitbě a postu, byl pokoušen ďáblem, který mu řekl: „*Všechnu tuto moc a jejich slávu dám tobě, protože mně je odevzdána a dávám ji, komu chce. Jestliže se přede mnou skloníš, všechno to bude tvoje!*“ Ježíš mu na to řekl: „*Je psáno: »Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit!*““ (Lk 4,6-8).

Klanět se Bohu je tudíž povinnost a příkaz, který nám Pán ukládá z lásky, aby nám umožnil získat jeho požehnání. To je jasně vidět na tomto příkladě: Když

Mojžíš vedl izraelský lid do zaslíbené země, zastavil se s ním na úpatí hory Sinaj. Na Boží výzvu Mojžíš vystoupil na horu, aby z Božích rukou obdržel desky Zákona. Zatímco byl ve společenství s Bohem, lid si zhotovil zlaté tele a prokazoval mu poctu. Bůh se kvůli tomuto hříchu lidu velmi rozhněval, oznámil to Mojžíšovi a hrozil, že vyhladí tento modloslužebný lid. A co učiní Mojžíš? Prosí za svůj lid: *Mojžíš se rychle vrhl k zemi, klaněl se a řekl: »Pane, jestliže jsem nalezl u tebe milost, ať jde Pán uprostřed nás. Ano, je to lid tvrdé šíje, ale odpusť naši vinu i náš hřích a přijmi nás jako dědictví*“ (Ex 34,8-9). Když se tedy klaněl před Bohem tváří k zemi, obdržel pro svůj lid odpuštění a obnovení smlouvy s Bohem.

Způsob, jak se máme klanět Bohu, nám popisuje sv. Jan v dialogu Ježíše Krista se Samaritánkou. V určitém momentu říká: „*Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: »Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.« Ježíš jí odpověděl: »Věř mi, ženo, (...) nastává hodina - ano, už je tady - kdy opravdoví Boží ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě*“ (Jan 4,19-24). Jak vidíme, nezáleží na místě, ale spíše na tom, aby náš duch a náš rozum uznal Boha, jeho nekonečnou velikost, jeho nesmírnou moc, vzdal mu čest a klaněl se mu.

Klanění se je založené na lásce, na uznání, na vděčnosti, protože nikomu nejsme tak zavázáni jako Bohu. Lidé někdy projevují navenek silné city, které mají v duši, těmito slovy: Tolik miluji toho člověka, že ho adoruji! Jedná se o výraz lásky, úcty a cti vůči někomu nám podobnému. A nemáme ji tedy mít vůči Bohu? Kdo si to více než on zaslouží?

(Pokračování)

Přeložil P. Štěpán M. Filip OP

Skauti oslavovali

Letošní květen není významný jen kulatým výročím osvobození naší republiky od fašismu, ale pro členy olomouckého 8. střediska Vládi Tylšara je také výročím založení tohoto skautského střediska. Právě před šedesáti lety se tak stalo přičiněním předválečného skauta MUC. Vladimíra Tylšara. Tehdy mělo středisko kolem 150 dětí v 7 oddílech. Současné středisko má 186 členů v 8 oddílech.

Středisko si toto výročí připomnělo setkáním současných i bývalých členů, rodičů a příznivců skautingu v sobotu 28. května ve Slatinicích. V programu na různých místech lázeňské obce a v jejím okolí nechyběly scénky z historie střediska, hry a soutěže pro všechny kategorie účastníků, ani modlitba u sv. Antonína na Malém Kosíři za účasti administrátora místní farnosti P. Mgr. Antonína Ptáčka.

Závěr setkání se uskutečnil na chatě místního myslivce sdužení, kterému organizátoři touto cestou děkují za zapůjčení areálu. Pro malé i velké účastníky zde bylo připraveno ohniště.

Letos si středisko připomene také 60. výročí tragické smrti svého zakladatele a prvního vůdce Vladimíra Tylšara, který zemřel na následky střelného poranění při likvidaci válečných zbraní a munice v lesích okolo Svatého Kopečka.

Vedení střediska se obrací na pamětníky z řad čtenářů: pokud si ještě pamatujete na činnost skautů z tohoto střediska za války a po válce do násilného zrušení hnutí a jste-li ochotni se o své vzpomínky podělit, nebo vlastně-li jakékoliv památky na skautskou činnost uvedeného střediska, zapůjčete je k okopírování nebo nejlépe je věnujete do péče krajské pobočky Ústředního skautského archivu v Olomouci k trvalému uložení a dalšímu badatelskému využití. Můžete nechat vzkaz s kontaktem na vás a uvedením, co skautům nabízíte, na adrese Okresní rady Junáka, Holická 31/19, 772 00 Olomouc (budova vedle Dopravního inspektorátu Policie ČR naproti Baumaxu) s poznámkou, že je to určeno skautskému archivu, nebo na níže uvedené adrese vůdce střediska. Rádi vás potom navštívíme! Za každý příspěvek předem srdečně děkujeme.

Karel Berka, vůdce 8. střediska Vládi Tylšara,
e-mail: karel.berka@centrum.cz

Duchovní centrum sv. Františka z Pauly Vranov u Brna pořádá od čtvrtka 22. 9. do neděle 25. 9. 2005 (začátek v 18.00 hod. večerí, zakončení ve 12.00 hod. obědem) **DUCHOVNÍ OBNOVU pro zdravotníky a charitní pracovníky**, kterou povede P. Ludolf Josef Kazda OPraem. Srdečně Vás zveme! **Příhlášky:** S. M. Zdislava Nosková, tel.: 541 239 264, e-mail: dc-vranov@katolik.cz

Římskokatolická farnost Sázava Vás zve na pouť k českému patronovi sv. Prokopovi: Pondělí 4. července 2005 - Malá pouť: 8.30 hod. pouť kolínského vikariátu; 10.00 hod. kněžská pouť ● Sobota 9. července 2005: 22.00 hod. výstav Nejsv. Svátosti, celonoční adorace ● **Neděle 10. července 2005** - Velká pouť: 8.00 hod. zakončení adorace, svátostné požehnání; 10.00 hod. slavná mše svatá., oslavuje emeritní litoměřický biskup Mons. ThDr. Josef Koukl.

Liturgická čtení

Neděle 19. 6. - 12. neděle v mezidobí

1. čt.: Jer 20,10-13
Ž 69(68),8-10.14+17.33-35
Odp.: 14c (*Vyšlyš mě, Bože, ve své veliké lásce!*)
2. čt.: Řim 5,12-15
Ev.: Mt 10,26-33

Pondělí 20. 6. - ferie

1. čt.: Gn 12,1-9
Ž 33(32),12-13.18-19.20+22
Odp.: 12b (*Blaze lidu, který si Hospodin zvolil za svůj majetek.*)
Ev.: Mt 7,1-5

Úterý 21. 6. - památka sv. Aloise Gonzagy

1. čt.: Gn 13,2.5-18
Ž 15(14),2-3ab.3cd-4ab.5
Odp.: 1a (*Hospodine, kdo smí prodlévat v tvém stánku?*)
Ev.: Mt 7,6.12-14

Středa 22. 6. - nez. pam. sv. Paulína Nolánského nebo sv. Jana Fishera a Tomáše Mora

1. čt.: Gn 15,1-12.17-18
Ž 105(104),1-2.3-4.6-7.8-9
Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Mt 7,15-20

Čtvrtek 23. 6. - ferie

1. čt.: Gn 16,1-12.15-16
Ž 106(105),1-2.3-4a.4b-5
Odp.: 1a (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.*)
Ev.: Mt 7,21-29

večer:

1. čt.: Jer 1,4-10
Ž 71(70),1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17
Odp.: 6b (*Od klína mé matky byls mým ochráncem.*)
2. čt.: 1 Petr 1,8-12
Ev.: Lk 1,5-17

Pátek 24. 6. - slavnost Narození sv. Jana Křtitele

1. čt.: Iz 49,1-6
Ž 139(138),1-3.13-14ab.14c-15
Odp.: 14a (*Chválím tě, že jsem vznikl tak podivuhodně.*)
2. čt.: Sk 13,22-26
Ev.: Lk 1,57-66.80

Sobota 25. 6. - nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: Gn 18,1-15
Lk 1,46-48a.48b-49.50+53.54-55
Odp.: 54b (*Pán pamatoval na své milosrdenství.*)
Ev.: Mt 8,5-17

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 19. 6.	PO 20. 6.	ÚT 21. 6.	ST 22. 6.	ČT 23. 6.	PÁ 24. 6.	SO 25. 6.
Antifona	1136	1150	1779	1181	1197	1396	1666
Žalm	784	783	783	784	784	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1151	1755	1182	1198	1396	1666
Antifony	1137	1151	1167	1183	1198	1397	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	813	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1756	1186	1201	1397	1668
Antifona k Zach. kantiku	701	1155	1780	1186	1202	1397	1669
Prosby	1140	1155	1757	1186	1202	1398	1655
Záv. modlitba	701	1156	1392	1393	1202	1398	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	1187	1203	1264	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1398	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1265	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1206	1399	1236
Záv. modlitba	701	1159	1175	1191	1206	1398	1236
Nešpory:							
Hymnus	1132	1145	1160	1760	1192	1394	1400
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1395	1400
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1751	1761
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1763	1196	1395	1400
Ant. ke kant. P. M.	700	701	1164	1780	1196	1395	1401
Prosby	1135	1149	1165	1764	1196	1395	1401
Záv. modlitba	701	701	1165	1392	1393	1396	1398
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1238	1242

NOVINKA

MEZIZPĚVY A OBŘADY SVATÉHO TÝDNE
A VELIKONOČNÍHO TRÍDENÍ

Mgr. Josef Sedoník

Díky reformám II. vatikánského koncilu se mezizpěvy (responziální žalmy) staly nedílnou součástí liturgie. V zájmu brzkého uvedení liturgických změn do praxe přikročil již koncem 60. let příborský varhaník Mgr. Josef Sedoník k postupnému zhudebnování mezizpěvů. Dlouholetá práce byla završena jejich knižním vydáním. Podle „Misálu na každý den liturgického roku“, vydaného v roce 2000, jsou v jedné publikaci mezizpěvy řazeny v tomto pořadí: nedělní cyklus A, B, C; slavnosti, svátky a památky; společné mezizpěvy. Za nimi následují zpěvy k obřadům Svatého týdne a Velikonočního třídení.

Maticce cyrilometodějská s. r. o.,
kož. vaz., A4, 400 stran, 498 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

MODLITBY K SRDCI JEŽÍŠOVU

Pobožnost k Božskému Srdci Ježíšovu k prvnímu pátku v měsíci, vycházející z Ježíšova zaslíbení sv. Markétě Marii Alacoque (1647–1690) pro ty, kdo budou jeho Srdce uctívat. Doplněno o litanie k Největějšímu Srdci Ježíšovu a další modlitby, vztahu-

jící se k této účtě – modlitba k zasvěcení Srdci Ježíšovu; Božské Srdce Ježíšovo; Korunka k Srdci Ježíšovu. Vytisknuto na křídovém papíře, barevné ilustrativní fotografie a obrázky.

Paulinky, brož., zúž. A7, 36 stran, 32 Kč

ŽIVOT Z MODLITBY

Jacques a Raissa Maritainovi

Jak lze skloubit své zaměstnání, povinnosti a starosti každého dne s duchovním životem a modlitbou? V souladu s křesťanskou tradicí a učením sv. Tomáše Akvinského autoři knížky nastiňují hlavní směry duchovního života těch, kteří žijí ve světě a věnují se intelektuální práci.

Paulinky, brož., 175x115 mm, 80 stran, 105 Kč

TAJEMSTVÍ PAPEŽE

Dariusz Tomasz Lebioda

Autor této knihy si vzal za úkol především zaznamenat zvláštní a podivuhodné události ze života velkého papeže Jana Pavla II., věnuje pozornost ověřeným faktům a epizodám, které později měly souvislost s událostmi sedmadvacetiletého pontifikátu. Faktografické údaje na konci knihy byly naposled aktualizovány polským autorem v roce 2003. Barevná fotografická příloha.

VOLVOX GLOBATOR,
váz., přebal, A5, 222 stran, 249 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Maticce cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticcem.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticcem.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Maticce cyrilometodějská s. r. o.